

ՏԵՏՐԱԿ
ԳՈՎԱՍԱՆԱՑ

Ի ՎԵՐԱՅ ՏՆՈՐԻՆԱԿԱՆ
ՈՒՐԲ ՈՒԽՏԱՏԵՂԵԱՑՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՋԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՈՈՈՅ
ԱՐՔՈՅ ՉՈՎՈՎԱՐԵԱՆ ԱՆ
ՏԵՐՈՒՍԱԴԵՄ

—
1906

ՏԵՏՐԱԿ ԳՈՎԱՍԱՆԱՑ

Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՄՈՒՔԵՆ ՏՆՈՐԻՆԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԱՏԵՂԵԱՑ

ՈՐՔ ԵՆ ՅԱՍՏՈՒԱԾԱՀՐԱՇ ՔԱՂԱՔԻ
ՍՈՒՐԲ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

Ի ԽՆԴՐՈՅ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԵՒ ԶԵՐՄԵՌԱՆԴ
ՈՒԽՏԱՏՈՐԱՑ

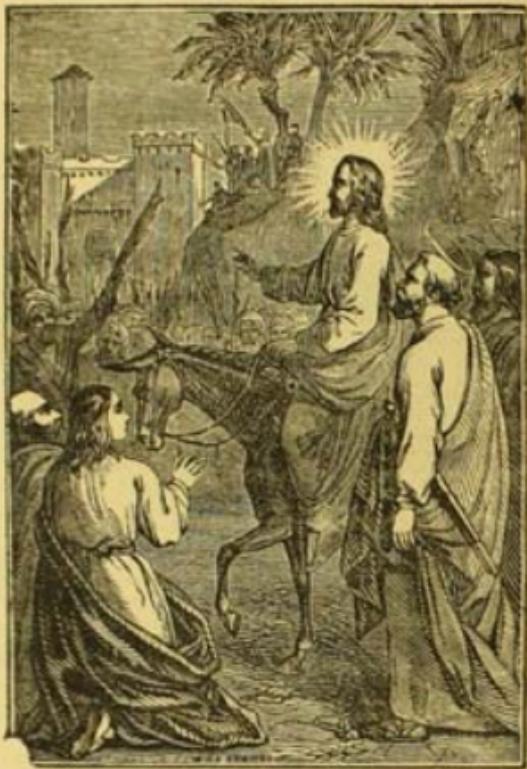

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ա. ԱԹՈՌՈՅ
ՄՐԳՈՅ ՅԱԿՈՎԱՔԵԱՆՑ
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

1906

**Կցեսցի չեզու իմ ի քիմս իմ , թէ ոչ յիշեցին
զքեզ , թէ ոչ նախ նուազեցից զքեզ , Երբ' ևսաղէմ ,
ակիզըն ուրախութեան իմոյ . Սալմ . ձԼԶ . 6 .**

1

ՏԱՂ ԳՈՎԱՍԱՆԱՑ

Ի ՎԵՐԱՅ ՍՐՅՈՅ ՔԱՂԱՔԻՆ
ԵՐՈՒՍՈՂԵՄԻ

Ի ՅՈՐԴՈՐՈՒՄՆ ՈԽԻՏԱՓԱՓԱԴ ՀԱԽԱՏԱՅԵԼՈՅ

ԵՐԳ ԱՌԱՋԻՆ

ՊԵՄՆԵ քաղաք ծավուն մօտիկ ,
Երուսաղէմ խիստ գեղեցիկ
Անմահութեան բուրէ հոտիկ .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ .

Երուսաղէմ է ծաղիեալ դաշտ ,
Յորում բնակին շատ իաշապաշտք .
Տէր մեր Քրիստոս ընդ մեզ է հաշտ .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ .

Երուսաղէմ է սուրբ քաղաք ,
Յամեն օր գոյ անդ Պատարագ ,
Որոյ շնորհն է մշտածագ .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ .

Երուսաղէմ յոյժ փառաւոր .
Յուխտ եկողաց գանձ հոգեւոր
Մահտեսութեան անուն տայ նոր .
Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ .

Երուսաղեմ վեց դուռ ունի ,
 Սըտանողաց մեծ շնորհ ունի .
 Զի քաղաք Տեսոն անուանի .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղեմ :
Սուրբ Փրկիչն է բանտ Քրիստոսի ,
 Հրեշտակապետն ՚ի նոյն կարգի :
 Սուրբ Յակովը է վանք պանծալի .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղեմ :
Յորդանան գետ մկրտութեան ,
 Սուրբ Վերնատունն հազորդութեան ,
 Սուրբ Գողգոթայն խաչելութեան .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղեմ :
Սուրբ Յարութիւն է բարձրաշեն ,
 Յօրինուածն է գեղեցկօրէն ,
 Բաղձան դիմել աշխարհ ամեն .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղեմ :
Սուրբ Յակովը է բարձր շինած ,
 Աւագ խորանն սակեջըրած ,
 Պօղոս Պետրոս վըրան դրած ,
 Սուրբ Գլուխդիրն յինքն է թաղած :
Գլուխդիրն դուռն յորժամ բանան ,
 Անդ մերձակայք փղձկին և լան ,
 Հոգւով յնձան ու բախանան .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղեմ :
Ծունդ եղեալ զայն համբուրեն ,
 Եւ խնդրուածք բազում առնեն ,
 Յորդ արտասուօք զոգիս մաքրեն .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղեմ :

Սուրբ Յակովըն է զարմանալի ,
 Արեգական նման փայլի ,
 Պարգեւ տուեալ Հայոց ազգի .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Յակովըն է բազմասեղան ,
 Վարդապետաց հանդիսարան ,
 Քսան եւ հինգ ունի խորան .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Վերնատունն երբ ոք հայի
 Սուրբ Նշանէն անդ զարհուրի ,
 Յանոյշ հոտոյն յոյժ զմայլի .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սուրբ Յակովըն է գանձ բարելի ,
 Բոլորն ամեն Եկեղեցի ,
 Ուխտաւորաց Ուխտատեղի .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Էջմիածինն յետոյ շինած ,
 Սուրբ Այնա նոր խորան օծած
 Ի վերայ սուրբ երից վիմաց .
 Եկայք ՚ի սուրբ Երուսաղէմ :

Սորոգ շինեալ կանանց տեղի ,
 Որ Վերնատուն անուամբ կոչի .
 Երկու խորանք կան յայն վայրի ,
 Ուր Պատարագ մատուցանի :

Յընթրեաց խորանն ՚ի հինգ շաբթի՝
 Յաւագ աւուրս սուրբ շաբթի .
 Եւ ՚ի միւսում սուրբ խորանի
 ՚ի սուրբ տօնին Վարդավառի :

Ի սէր քո՞սուրբ օրհնեալ Գլխին
 Երկու արքայք սիրով վառին՝
 Մեծըն Տըրդատ եւ Կոստանդին
 Սուրբ Հաւատով առ քեզ եկին։
Քրիստոս Աստուած Տէրն ամենին
 Ոշորմելով գործոյս ձեռին,
 Լսել տացէ ինձ ծառային՝
 «Եկո օրհնեալ ձայնն Աստուածային։
Որ մեղաւոր եմ հողածին,
 Դու ես իմ յոյս, Աստուածածին,
 Բարեխօսեա առ Միածին
 Յիսուս որդիդ յաւուր մեծին։

ԵՐԳ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ասացեալ բարառնաբար ՚ի վերայ փրկագործ
 Զարչարանազ տեղեացն Քրիստոսի։

Ի սուրբ երկիրն այն Աւետեաց
 Ժաման հստեալ Ուխտաւորաց,
 Հարցաք զնա ուրախազգեաց
 Ուր է քաղաքն աննման,
 Ուր է, ուր է յորում էր մեր
 Արքայն օծեալ։
 Զայնէր ձոյնէր՝ զի՞ է, զի՞ է.
 Եկայք տեսէք դուք զայն, օրհնեալք։
Պարեալ հոգւով անդ ցնծացաք,
 Մարմնով զուարթուն ՚ի սէր անկաք,

Երբ ՚ի սուրբ լեառն այն հասար .
Ո՞ւր է տեղին բարձրացուցման ;
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յորս կայր մեր՝ կեանք
Անդէն կախեալ .

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .
Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք .

Օրհնաբանեալ զմեր Արարիչ
Ըզպարգեւացըն ընձեռիչ ,
Երբ հայեցաբ զայն կառափիչ .
Ո՞ւր է սուրբ լեառն Գողգոթայն ,
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յորում Յիսուս
կայր տարածեալ .

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .
Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք .

Ղեկաբեկաւ սրտի մեր նաւ
Յահէ փառաց նորին տնբաւ ,
Ուր խնդիր մեր յառաջ եդաւ .
Ո՞ւր է վէմն այն պատուման ,
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յոր կայր անմեղ
գառըն զենեալ .

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .
Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք .

Որդւոց մարդկան սակըս մեղաց
Ի խաչ ել անդ Տէրն փառաց ,
Զայն վայր հարցաբ արիւնամած՝
Ո՞ւր է տեղին կողին խոցման ,
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յորում ջուր եւ
Արիւն բղխեալ .

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Ապրաւիելիդ 'ի Հըեշտակաց

Բարեբանեալ համայն յազանց ,

Զքեզ ազաշեմք , ով Տէր գլթած ,

Ուր է լեզին այն դառնութեան .

Ուր է , ուր է զոր ընկալար

Դու ծարաւեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Վայ եւ եղուկ մերոց անձանց

Զի մատնեցաք բղքեզ մեզաց ,

Արդ ոչ ցաւեալ կրկին հարցաք ,

Ո՞ր այլ ցաւոցդ քո նման .

Ուր է , ուր է զոր կրեցեր

Դու խոնարհեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Արդարութեան է նա աղբիւր ,

Դատապարտեալ կամաւըն իւր .

Զարչարանօք որ անդ տանջիւր ,

Ուր է արիւնն սուրբ ոռոգման .

Ուր է , ուր է սուրբ գլուխ փշօք

Իւր պատկեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Ռամից ստեղծողըն դու էից

Հարեալ յեղեգըն յօժ ձաղից ,

Որով հայցեմք զմուտ ելից ,
Ո՞ւր է տեղին զքեզ կատակման ,
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յորս գանեցար
Անդ հայհոյեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Դատեալ որպէս նա պարտաւոր՝
Բառնայր՚ի յուս զփայտ տհաւոր ,
Ի բանտ մահու լեալ ուղեւոր .
Ո՞ւր է տեղին այն արդելման ,
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յոր զԱղամայն
Զպարտս քաւեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Անապական իւր սուրբ մարմնով
Յոյժ վշտագնիւր նա տագնապով ,
Կրկին ըզիսաչ բառնայր ուսով ,
Ո՞ւր է տեղին այն գլորման .
Ո՞ւր է , ո՞ւր է յոր կայր Փրկիչ
Անդ մերկացեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք :

Պարտաւորեալ հանդէպ խաչ
Երես անկեալ կամք առաջի ,
Եւ հարցանեմք զլոյսդ կենդանի .
Ո՞ւր է մուրհակ այն պատառման
Ո՞ւր է , ո՞ւր է զօր ջնջեցեր
Արեամք որբեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք .

Երբ հաւանեալ նա պատեցաւ

Ի Յովսեփայ փառօք բարձաւ

Գանձըն կենաց անդ զմռեցաւ ,

Ուր է տեղին այն պատանման .

Ուր է , ուր է յոր զծածկոյթ

Հետյն էր զգեցեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք .

Տարեալ եդաւ ՚ի Գերեզման ,

Ի զինուորաց թողեալ պահպան ,

Ծածկեալ ՚ի սիրու երկրի միժան ,

Ուր է տեղին այն սուրբ թաղման ,

Ուր է , ուր է յորում էր դանձն

Անմահացեալ :

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն , օրհնեալք .

Էն որ յաշեաւ չքեղ փառօք՝

Յարոյց զբնութիւնըս իւր սարօք .

Լցոց զմեզ իւր պարգեւօք .

Ուր է տեղին սուրբ Յարութեան ,

Ուր է , ուր է յոր կայր Նրեշտակ

Զինջ լուսափայլ .

Զայնէր ձայնէր՝ զի՞ է , զի՞ է .

Եկայք տեսէք դուք զայն . օրհնեալք .

ԵՐԳ ԵՐԻՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Երաւանադիմի և, այլ սուրբ Տեղեաց*

Ի սէր հարեալ Աստօւածակոխ

սուրբ քաղաքին ցանկալի ,

Յար եւ յաւէտ կարօտութեամբ
անձն իմ հիւծի միշտ հալի .

Նորին տեսոյն սիրտ իմ բաղձմամբ
աչս արտասուօք լցեալ լի .

Դէպ ՚ի յերկիրն սուրբ Աւետեաց
առներ տաներ հովն զիս ,

Դէպ ՚ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տաներ հովն զիս՝ հովն զիս .

Նորին սիրոյն եւ տեղենենէն

չկարացի ես յագիլ ,

Ի հեռանալս եւս առաւել
ունիմ կարի բորբոքիլ ,

Յոր վայր նստիմ ուր եւ իցեմ
չունիմ երբէք դադարիլ .

Դէպ ՚ի քաղաքն աստօւածակոխ
առներ տաներ հովն զիս ,

Դէպ ՚ի սուրբ վայրսըն փրկական
փչէր տաներ հովն զիս՝ հովն զիս .

Օդաթռիչ թեւըս տայր ինձ

ամենազօք Փրկիչն իմ ,

Որ սլացեալ հասանէի

՚ի սուրբ Տեղիսն ըղձագին .

Կրկին դիպեալ սուրբ վայելմանց
 լինէի ես ինդագին .
 Դէալ 'ի յերկիրն սուրբ Աւետեաց
 առնէր տանէր հովն զիս ,
 Դէալ 'ի սուրբ վայրուըն փրկական
 փշէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս .
Տապիմ տենչմամբ մեծ Տաճարին
 սուրբ Յարութեան մեր Փրկչին ,
 Ուր կան տեղիք չնորհածիր ,
 Գերեզման Տեառն արարչին .
 Ժամերգողաց երգ քաղցրաձայն
 միշտ յունկո իմ առ հնչին .
 Դէալ 'ի Տաճարն սուրբ Յարութեան
 առնէր տանէր հովն զիս ,
 Դէալ 'ի սուրբ վայրուըն փրկական
 փշէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս .

Անձկացեալ եմ այն Սրբազն
 Տեղոյն՝ որ կայ 'ի յԱյրին ,
 Ուր Տէրն մեր Ծնեալ եղաւ
 'ի լուսափայլ սուրբ Մորին ,
 Դասը Հըշտակաց անդ պար առեալ
 օրհնաբանիչ միշտ լինին .
 Դէալ 'ի սուրբ վանսըն Ծննդեան
 առնէր տանէր հովն զիս ,
 Դէալ 'ի սուրբ վայրուըն փրկական
 փշէր տանէր հովն զիս՝ հովն զիս .
Պատեալ ըղձիւ միշտ փափագիմ
 Ամենահրաշ տաճարին ,

Ա. Ա. Ն. օր Հ. Ն. ե. ա. լ. մ. օր Տ. ե. ա. ռ. ն. ի. մ. ոյ
գ. ե. ր. ա. մ. ա. ք. ու. ր. ս. ո. ւ. ր. բ. Շ. ի. ր. մ. ի. ն.

Ու. ր. Ս. ե. ր. ո. վ. է. ք. ե. ւ. Ք. ե. ր. ո. վ. է. ք.
ա. ն. տ. ե. ս. ա. ր. ա. ր. գ. ո. ւ. մ. ա. ր. ի. ն.

Դ. է. պ. 'ի տ. ա. պ. ա. ն. ս. ո. ւ. ր. բ. Տ. ի. ր. ա. մ. օ. ր. ն.
ա. ռ. ն. է. ր. տ. ա. ն. է. ր. հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս.,

Դ. է. պ. 'ի ս. ո. ւ. ր. բ. վ. ա. յ. ր. ս. ը. ն. փ. ր. կ. ա. կ. ա. ն.
փ. չ. է. ր. ա. ա. ն. է. ր. հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս.՝ հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս. :

Ե. ռ. ա. ն. դ. ա. գ. ի. ն. ե. մ. կ. ա. ր. օ. տ. ի. ւ.

ս. ո. ւ. ր. բ. Յ. ա. կ. ո. վ. բ. ե. ա. ն. ց. մ. ե. ծ. գ. ա. հ. ի. ն.,
Ո. ւ. ր. կ. ա. յ. տ. ա. պ. ա. ն. Տ. ե. ա. ռ. ն. ե. ղ. թ. օ. ր

ն. ե. ր. ք. յ. Ա. ւ. ա. գ. ս. ե. ղ. ա. ն. ի. ն.,
Ա. յ. լ. ե. ւ. ո. ր. դ. ւ. ո. յ. ն. Զ. ե. ր. ե. դ. ե. ա. յ.

Գ. լ. լ. ս. ա. դ. ի. ի. ն. ա. յ. ն. ց. ա. ն. կ. տ. լ. ի. ն.,
Դ. է. պ. 'ի յ. Ա. լ. թ. ո. ո. ն. ս. ո. ւ. ր. բ. Յ. ա. կ. ո. վ. բ. ե. ա. ն. ց

ա. ռ. ն. է. ր. տ. ա. ն. է. ր. հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս.,
Դ. է. պ. 'ի ս. ո. ւ. ր. բ. վ. ա. յ. ր. ս. ը. ն. փ. ր. կ. ա. կ. ա. ն.

փ. չ. է. ր. տ. ա. ն. է. ր. հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս.՝ հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս. :

Ս. ի. ր. ո. վ. մ. ե. ծ. ա. ւ. հ. ե. ռ. ո. ւ. ս. տ. ա. ս. տ. ի.

ծ. ո. ւ. ն. ր. ե. ւ. հ. ա. մ. բ. օ. յ. ր. ա. ր. դ. ձ. օ. ն. ե. մ.,
Շ. ն. ո. ր. հ. ա. բ. ա. շ. և. ք. ա. ր. ա. ն. ց. հ. ո. ղ. ո. յ. ն.

Լ. զ. դ. է. մ. ս. ի. մ. ա. ռ. փ. ա. ր. ե. մ.,
(Ա. ռ. մ. ե. ծ.) թ. ո. ւ. ո. յ. ս. կ. ա. ր. օ. տ. ա. կ. ի. ր.

Հ. ե. ն. ն. է. ս. զ. ե. ր. գ. ս. յ. ա. ր. մ. ա. ր. ե. մ.,
Դ. է. պ. 'ի ք. ա. ղ. ա. ք. ն. ա. ս. տ. ո. ւ. ա. ծ. ա. կ. ո. խ.

ա. ռ. ն. է. ր. տ. ա. ն. է. ր. հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս.,
Դ. է. պ. 'ի ս. ո. ւ. ր. բ. վ. ա. յ. ր. ս. ը. ն. փ. ր. կ. ա. կ. ա. ն.

փ. չ. է. ր. տ. ա. ն. է. ր. հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս.՝ հ. ո. վ. ն. զ. ի. ս. :

ԵՐԳ. ԶՈՐՅՈՒՐԴ

Գովասանութիւնն ՚ի վերայ սրբոյ Երտասաղեմի :

ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀԻՆԵալ Քաղաք պատուական ,
Յանկալի զուարիժնոց եւ որդւոց մարդկան .
Զ.ՔԵՂ ՚ՆՈՐՈԳԵԱԾ Դաւիժմ մեծ արքայն ,
Սուրբ Երուսաղէմ , Քաղաք պատուական :

ԱՆՄԱՀ արքային դու ես բնակարան ,
Որդւոյն Աստուծոյ վայր տնօրէնութեան .
Ազինք ամենայն գոլ առ ՔԵՂ ցանկան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , Քաղաք աննման :

Կամարին երկնից ես հանգունական ,
Առ դիրս աստեղաց ՚ի հաստատութեան ,
Ընդ կենդանակերպորն երկոտասան ,
Սուրբ Երուսաղէմ , Քաղաք պատուական :

ՈՐԴՎՈՅՆ ՅԱԿՈՎԵԱՅ ՄՈՒԱՐ ՍԵՓԻՀԱԿԱՆ ,
Վիճակաւ անկար տոհմին Յուդայեան .

ՔԵՂ ՀԻՆԵԱԾ ՄԱՃԱՐ ՍՈՂՈՄՈՆ ԱՐՔԱՅՆ ,
ՍՈՒՐԲ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ , ՔԱՂԱՔ ԱՆՆՄԱՆ :

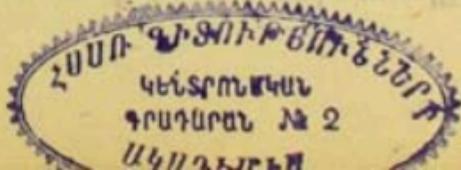
ԲՈՒՐԵ միշտ ՚ի քէն հոտ անմահութեան ,
Վարդի շուշանի խնկոց զանազան .

ԿԱՄ ազնիւ իւզոց նարդից բալասան ,
ՍՈՒՐԲ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ , ՔԱՂԱՔ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ :

ՔԱՂԱՔ ԵՍ ԴՈւ մեծ թագաւորական ,
Ի ՔԵՂ կառուցաւ նոր Սողոմոնեան ,

Ա.ՀԱՅՐՀԱՄԱՄԱՏՐԱՆ ՄԱՃԱՐ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ,
ՍՈՒՐԲ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ , ՔԱՂԱՔ ԱՆՆՄԱՆ :

Աղքիւր Սելովամ ջուր անմահութեան՝
 Բշխեալ զովարար ծարաւ բնութեան .
 Դու մեղ նոր Ոիսն քրիստոնէութեան .
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական .
 Ածեցաւ ՚ի քեզ Տէրըն վերնական ,
 Վէմ ընտիր եդեալ ՚ի գրլուխ անկեան .
 Զի ինքըն Քրիստոս ՚ի քեզ յարաժամ ,
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման .
 Աստ եղեւ հոգւոյ փրկութիւն մարդկան ,
 Որ եւ խեկ ՚ի խաչ Տէր ՚ի Գողգոթայն .
 Յանցանքն Ադամոց Եւայի թողան .
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական .
 Եոր երկնելք յերկրի հրաշափառական ,
 Դու նոր արեւելք նոր արեգական .
 Նորոգեալ ցնծան դասք քրիստոսական ,
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման .
 Հո քեզ գանձ բազում հոգեւորական ,
 Որով լիանան աշխարհ ամենայն .
 Նախ եւ առաջին Տեառըն Գերեզման ,
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական .
 Յոյժ ահեղագոչ իջմամբ մեծաձայն ,
 Պար առնեն մուսայք միշտ համանդամայն ,
 Մեղ Քրիստոնէից լեր դու օգնական .
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման .
 Գեթսեմանի ձորն արքունական ,
 Ուր Աստուածանին դիրն է եւ տապան ,
 Անդ լինելոց է վերջին դատաստան .
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական .

Ամենայն սրբոց ես ընդունարան,

Եւ մեղաւորաց մարդկան քաւարան.

Ի քէն մտանեն 'ի յերկնից խորան,

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման.

Աիրտ երկրի ես դու Տեառըն տիրական,

Հանդոյն Աթոռոյն քերովքէ ական.

Ոտից Արարշին եղեր պատուանդան,

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական.

Արդ՝ չունիմ կարիք՝ զօր քեզ է արժան

Բարբառել բանիւք գովասանական.

Կոմ տաղիւ չափել երդ ներբողական,

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման.

Ցնծութիւն ես դու աշխարհի համայն,

Առաւել Հայոց ազգիս Արամեան,

Որք սերտ սիրով դիմեն առ քեզ գան.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական.

Երեք տաճար են աստ հիացական,

Մեծի Յարտւթեան եւ ուրբ Ծննդեան,

Եւ սուրբըն Յակովք փառաւորական.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման.

Արքային երկնից բարելի սեղան,

Խունկ եւ Պատարագ՝ ի քեզ վերանան.

Ներհք սուրբ Հոգուոյն քե առ մեզ միշտ գան.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական.

Լցեալ տօմարիս մեր Յարեթական՝

Հաղար եւ ութսուն թիւն էր՝ ի լրման,

Յակովքս այս Երդ քեզ ընծայեցան.

Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման.

Եին անեղին՝ սուրբ Երրորդութեան
 Փառք եւ գոհութիւն միշտ եւ յաւիտեան
 Արա զմեղ արժան քոյին տեսութեան,
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք պատուական։
 Դասք երկնից զօրաց շուրջ զքեւ պարեն,
 Ըլխաչեալ Փրկիչն մեր օրհնաբանեն,
 Որ եկն ազատեաց զմեղ գերողէն,
 Սուրբ Երուսաղէմ, քաղաք աննման։
 Այ նման քեզ ՚ի մեջ աշխարհի,
 Որ յար նման ես վերին Ախոնի.
 Արժան արա, Տէր, տեսլեամբ սուրբ երկրի
 Զազգըս մեր համայն սիրով ըղձաղի։

ԵՐԳ ՀԻՆԳԵՐՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Գերեզմանին Քրիստոսի :

Իմոյ Փրկչին սուրբ Գերեզման ,
Աննիրհ Տեառն դու քընարան .
Զուարթունն ձայնէր ուրախական՝
Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց .

Սոր վիմափոր դիր հրաշական
Աստուածային մարմնոյն ննջման .
Զինուորքն եղեն զարհուրական .
Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց .

Օթեալ 'ի քեղ լոյսն իշական
Յերիս շրջան արեգական .
Ելմամբն 'ի քէն կնիք քո չեղծան .
Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց .

Տարեալ 'ի քեզ զվէմն երկրալիր՝

Մագեաց 'ի սփիւռս լոյս երփնածիր ,

Կռամօլութեանց տայ ցան եւ ցիր .

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց :

Առիւծն Յուդայ այն Յակովեան

Յառնէ 'ի քէն 'ի քնոյ ննջման ,

Կապոէ զկապուտն յաղթողական .

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց :

Բամբ իւղարեր կանանց եկին ,

Զվէմն 'ի դրանց բարձեալ տեսին ,

Զուարթնոյն լուեալ տարածեցին .

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց :

Են յարեալ նախ Մօրն երեւեալ ,

Մագդաղենոյն յետոյ յայտնեալ

Մետասանից տպա դիմեալ .

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց :

Աերովէն կոյր տռ դրան քօյին ,

Լուսափոյլ էր նիստ 'ի վիմին .

Զայնիւ մեծաւ գոշէր ուժգին՝

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց :

ԵՐԳ ՎԵՑԵՐՐՈՐԴ

Գուշասանութիւնն ՚ի վերայ սրբոյ Գերեզմանին
Քրիստոսի *

Սուրբ գերեզման յայտ գովելի ,
Համայն ազանց եռ ցանկալի .
Առ քեզ դիմեմք աղերսալի ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման .
Ամոռ եղեր դու Արարչին ,
Հանգստարան անմահ Փրկչին .
Զարչարելոյն ՚ի փայտ խաչին ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :
Այն օր ՚ի նմին ահեղ գոշեաց ,
Երեքօրեայ ՚ի քեզ ննջեաց .
Ինքն զարթեաւ եւ զմեղ փրկեաց .
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման .
Դու եռ պարծակք քրիստոնէից .
Յոյս յարութեան մեղ համայնից .
Ըղքեղ Աստուած փառօք ելից ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման .
Ի Սերովքէից օրհնաբանիս ,
Ի քրիստոնէից երկրպագիս .
Քան զարեգակն պայծառ փայլիս ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման .
Լուսապայծառ սուրբ Գերեզման ,
Աստուած օրդւոյն տեղի թազման ,
Անմահութեան հոտոյն բուրման ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Սուրբ եւ մաքուր Գերեզման կոյս ,
Քրիստոնէից պարծանք եւ յոյս .

Ի քէն բղիսի միշտ պայծառ լոյս ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Յօյժ փափագիմք օրհնեալ տեսոյդ ,
Եւ կարօտիմք քաղցրիկ գեղոյդ ,
Երկրպագեմք քարիդ՝ հողոյդ ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Արժանացն քում տեսութեան ,
Եւ բաց մեզ դռւռն ողորմութեան .
Քանզի դին եմք անզին արեան ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Գերեզման ես լուսափայլեալ ,
Աքանչելափառ Տաճար կազմեալ ,
Տեսուն Աստուծոյ տուն անուանեալ ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

Հարսափելի ես Հրեշտակաց ,
Եւ տոկալի հողեզինաց .
Դու յարկ եղեր Բանին կենաց ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Ի քիմս անոյշ հոտ ծաւալի ,
Ըզսեամքս քո համբուրողի .
Զքեզ տեսողաց բիւր երանի ,
Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

ԶԳերեզմանդ կնքեալ բանան ,
Եւ ցնծութեամք անդր ընթանան .
Զլոյս քո տեսեալ ուրախանան ,
Ո՛վ հրաշալի սուրբ Գերեզման :

Ա.ա. Խաղեալն ՚ի քեզ մաղթեմք ,
 Արժանանատլ տեսոյդ խնդրեմք .
 Նմա եւ քեզ երկրպագեմք .
 Լուսածաւալ սուրբ Գերեզման :

ԵՐԳ ԵՕԹՆԵՐԻՈՐԴ

Դարձեալ ՚ի նոյն՝ աղերսախառն :

Ա.ո. քեզ եկից սրտափափագ ,
 Զքեզ համբուրել տենչիւ անյագ .
 Զիս ՚ի մեղաց փրկեաւ արագ .
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման .
Ի.մէջ մեղաց անկեալ դերի .
 Յամես կողմանց գտեալ թերի .
 Ողորմես՝ ինձ մեղաւորի ,
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման .
Ի.դուռնըդ գամ լժէպէտ լալով .
 Բայց փառս տամ աղօթելով .
 Լուսոյդ հոտովին զմայլելով .
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման .
Բազոււք ընդ իս ընթացակից .
 Ես ՚ի սէր քս յատարդ եկից .
 Սրբիլ հոգւով երկրպագից ,
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման .
Կամաւ ՚ի խաչ բեւեռելոյն .
 Արիւնաներկ խոցեցելոյն ,

Փառօք ՚ի քեղ թաղեցելցն ,
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման .
Զայխարհ ամեն զուարթերես
 Արքով կապեալ յոտորդ բերես
 Եւ համայնից նոցա ներես ,
 Մեղաց փրկող սուրբ Գերեզման .
Անմահ Փրկչին դու աննման
 Եղեր տեղի մարմնոյն թաղման .
 Եւ ՚ի Հօրէ լուսոյն ծագման
 Անուանեցար լցո Գերեզման ,

ԵՐԻ ՈՒԹԿԵՐՐՈՐԴ

Աւշերձ մաղթանաց առ, Աշխարհամատրան Տաճարն
 որ ՚ի սուրբ Յարութեան .

Արփիահրաշ դու հարսնարան
 կենարարին ,
 Երկինք յերկրի լուսափայլեալ
 գեր քան զարփին .
 Մահու մարմնով ննջողն ՚ի ծոց
 ՚ի քո շիրմին
 Յարեաւ փառօք , ձայնէր զուարթունն
 ահա տեղին .

Ապյր Տաճարաց սուրբ Յարութիւն
 մեր հոգեծին ,
 Անմահութեան ՚ի քէն պարզեւը
 մեղ ծագեցին .
 Առ ընդհանուր Եկեղեցիս
 ծագաց երկրին ,
 Բզվացին գետը յարդախաղաց
 ջուր կենդանին .
 •**Քեզ** յամենայն լեզուաց ազգաց
 անելոելին
 Ակչտ օրհնարան հոգենուագ
 ձայնը ասու հեշին
 Քեւ արդ փառօք ցնծայ յաւէտ
 ազգ Հայկացին .
 Ի նոր սեղսն զենմամբ անմահ
 որբաց Գառնին .
Արդ Խոնարհեալ որբաց Տեղւոյս
 շնորհաց քային
 Փառա վեր երգեմբ յարուցելոյ
 քեզ Անմահին .
 Երկրագուացա՝ ուր կամբ որբաց
 Գերեզմանին ,
 Տացես դասիկ յանմահական
 քում վիճակին .
Յողոք անկեալ մաղթեմբ զլոյսդ
 իմանալին ,
 Յերկնախումբ պար խոսնեալ զմեզ
 տաճար վերին .

Պամեալքս աստեն ՚ի միութիւն
սրահի բային

Գեղանցոյ զմայլեսցուք
յիսկականին .

ԵՐԳ ԵՆՆԵԲԲՈՒՐԴ

Առ. սուրբ Բանան .

ՔԵՂ Հօր լուսոյ երկնաւօրի
Հոգւով բեկման
Երկրագեմք ՚ի Տաճարիս
այս սրբութեան .
Ուր միածին Ուզիդ եկեալ
լոյսն անսահման ,
Վառեաց զաէր ընդ Առուծոց
և ընդ մարգիսն .

Ա Ճապհագոյժ այս վայր Փրկին
օրբասահման
Եղեւ չորրորդ տեղի մթին
բանտ արգելման .
Ուր դա վերջին հառեալ վառաց
անսրգական ,
Յաղերս առ քեղ ձեռք մեր յերկինս
աստ ամբառնան .
Հան ՚ի բանեաս , լոյծ ՚ի կապէս
զամենեան

Ուղղեան գնալ զհետ Որդւոյդ
միշտ անխափան .
Հանգն զհոգիս նախնեաց մերոց
յերկնից խորան ,
Պարիւ ցնծալ ընդ Հրեշտակաց
՚ի յաւիտեան .

ԵՐԳ ՏԱՄՆԵՐԻՈՐԴ

Ի տեղին՝ ուր զիանդերձան բաժանեցին .

Փրկիչ մեր եւ Տէր յազթողն մահու
տուիչն կենաց ,
Գայ ՚ի մահ Խաչի , տայ զարիւն իւր տուրբ
՚ի գին փրկանաց ,
Աւյնմ՝ որ արկանէ որպէս զհանդերձ
զրոյս անձառ փառաց ,
Վիճակ արկանեն հանդերձի նորա
դասընն զինուորաց ,
Որում վկայէ մեզ տեղիս այս սուրբ
պատեալ Հրեշտակաց
Ընդունելով միշտ երկրպագութիւն
յիւրոց սիրողաց .
Ուր այժմ ՚ի թափօր պար առեալ շրջիմք
ձայնիւ երդասաց ,
Եւ աղաղակեմք լուր Փրկիչ բարի
մեր պաղատանաց .

Ուրկեամ ՚ի մէնը Տէր մերկութեամբ քոյին
 զգործ խաւարտմած ,
 Եւ դգեցն մեղ զէն արդարութեան
 զզրահ անթափանց ,
 Փոխան հանգերձիդ՝ որ անհերձ մնաց
 վլճակ զինուորաց ,
 Վիճակեամ ըզմեղ ՚ի քո միութիւն
 յերկրին կենդանեաց *

ԵՐԳ ՄԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Խաչին :

Միշտ որ ընդ Հօր՝ է նա պարզ մի ,
 Որ ընդ աջմէ նորին բազմի .
 Այսօր ում Խաչ ամոռ կազմի ,
 Հանգչարան մի ոչ գտանի .
 Յարակցեալ ընդ մարմնոյ բաւի ,
 Որ բարձողն է մերօյս ցաւի .
 Խոկ այժմ ՚ի Խաչին ծարաւի ,
 Արբուցիչ մի ոչ գտանի .
 Աղբիւր կենաց յորմէ հեղի
 Անդուլ ՚ի դասս մարդկան ցեղի ,
 Եւ ինքն ՚ի մէջ նեղաց նեղի ,
 Հանգուցիչ մի ոչ գտանի :
 Կարդայ առ Հայր իւր սիրելի ,
 Զայն ածելով էլի էլի .
 Եղեւ մեռեալ եւ պատելի ,
 Ում պատող մի ոչ գտանի .

ԵՐԳ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ

Ի տեղւո՞ս Գիւռակ սրբոյ Խաչին :

Մեծափափագ էին բաղձանք
Աստուածասէր սուրբ Դժխոյին ,
Մեծ թագու հւոյն սուրբ Հեղինեայ
Առ գիւտ անգիւտ օրբոյ Խաչին .

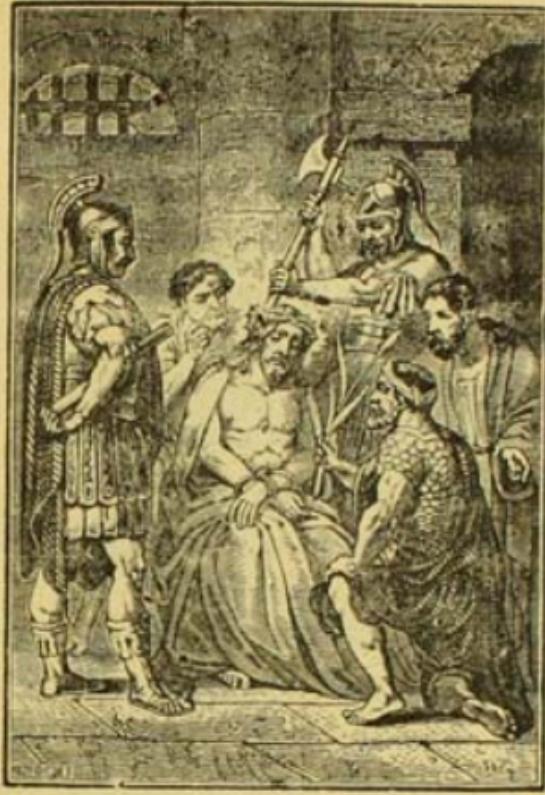
Ուր զծածկեալն հարուստ ամօք
Ընդ բաղմակոյտ խերեւեշին ,
Ուկի արծաթմ եւ մարդարիտ
Սփռեալ խնդրէր զբաղձալին .

Եւ մեք նորին շաւզաց կցորդ
Եկեալ հասաք ՚ի նոյն տեղին .
Ցածեալ ընդ ծով եւ ընդ ցամաք
Ի հեռաւոր ծագաց երկրին .

Փոխան սոկւոյ եւ արծաթոյ
Եւ բաղմաթիւ այն մարդարսին ,
Զհաւատ , զյոյս , զսէր անկեղծ
Մատուցանեմք կենարարին :

Զբեղ աղաւեմք՝ պահեամ Փրկիչ
Ընդ հովանեաւ քո սուրբ Խաչին ,
Զշերմեռանդ զերկրպագուս
Եւ զազդս ողջոյն ուր եւ բնակին .

Փրկեամ զնոսա չար արկածից ,
Տնւր քաւութիւն մեղաց նոցին ,
Ուրախացն տեսութեամք քով
Ի յերեւիւ սուրբ Նշանին .

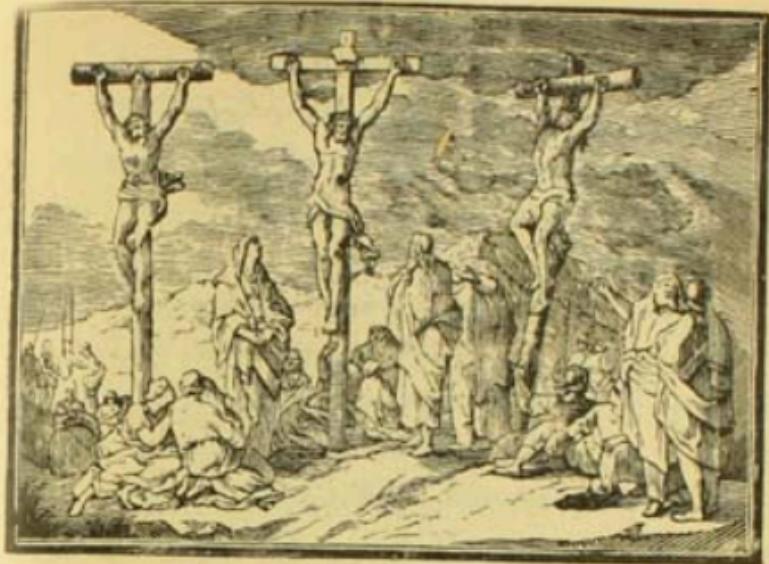
ԵՐԳ ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ

Առ. Փուշ Պատկն :

Աթոռ շնորհաց աստուածաբարձ
Քառակերպեան կառաց քատակ ,
Թագաւորին քո պատմուձան
Ոչ բեհեղեայ գերփառունակ ,
Ամլ հնոտի քղամիտ կարմիր
Զգեցուցին առնել ծանտի .
Եւ բարձողին զփուշ մեղաց
Եղին 'ի գլուխ փշեայ պսակ .

Տուեալ զեղեգն յաջոյ ձեռին
 Փոխան սոկւայ գաւազանին .
 Ի ծունը իջեալ բարբառեին՝
 Ողջ լեր, Արքայ, Հրեից ազգին .
Ծածկեալ զերեսըն տանջեին ,
 Զգլուխն եղեգամբ հարկանեին .
 Եւ հանեին նմա ապտակ ,
 Եւ ով եհար՝ հարցանեին .
Մեղ էր պատկան փշեայ պսակ
 Եւ դան մահու դառնագունին ,
 Զոր ընկալար Աստուած հզօր ,
 Առ ՚ի փրկել զազդ մարդկային :
Աստուածազարդ դու պսակեա՛
 Զմեր գլուխ չնորհօք քոյին .
 Մեր երեսաց ամօթ յետին ,
 Եւ քոյին փառք միշտ բարձրացին :

ԵՐԳ ԶՈՐԵՔՏԱՍԱՆՆԵՐՐՈՐԴ

Գովասանք ՚ի վերայ սուրբ Գողգոթային :

Առարք Գողգոթայն բարձր է շնեալ,
 Պայծառափայլ է յօրինեալ .
 Արիւնաներկ Խաչ է կանգնեալ .
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

 Առարք Գողգոթայն շնորհազեղ,
 Բոլորովին է ուխտատեղ,
 Հող եւ բարինքն են մեղաց դեղ .
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

 Առարք Գողգոթայն մինչ շնեցին ,
 Կաթամր զկիր շաղախեցին .
 Զի ըզտէր մեր անդ խաշեցին .
 Եկայք ելցուք ՚ի Գողգոթա :

Սուրբ Գողգոթայն է գեղեցիկ ,
ի ըրջապատն Եկեղեցիք ,
Սուրբ ըղիսաշն անդ պաշտեցիք .
Եկայք ելցուք 'ի Գողգոթա .

Սուրբ Գողգոթայն տեղ է լալոյ ,
Եւ ըզմեղս մեր քառելոյ ,
Ըզդուռն երկնից առ բաղիսելոյ .
Եկայք ելցուք 'ի Գողգոթա .

Սուրբ Գողգոթայն սարսափելի ,
Յոր աղօթելն ընդունելի ,
Դիւրին լինի անդ լսելի .
Եկայք ելցուք 'ի Գողգոթա .

Սուրբ Գողգոթայն ակնեղեն թագ ,
Տեսանողաց կրկնի փափագ .
Աղօթու առնել անդէն անյագ .
Եկայք ելցուք 'ի Գողգոթա .

Սուրբ Գողգոթայն է սուրբ վայր մի ,
Համբու բողաց Տէրն ողորմի ,
Առ գտանել մեղաց ձար մի .
Եկայք ելցուք 'ի Գողգոթա .

Սուրբ Գողգոթայն է բարետուր ,
Զհայողն 'ի վեր կալնու զարհուր ,
Միշտ հոտ անոյշ տայ քաղցրաբոյր .
Եկայք ելցուք 'ի Գողգոթա .

Սուրբ Գողգոթայն գերամբարձեալ ,
Յոր խաչեցաւ Փրկիչն օծեալ ,
Որ զՅովհաննէս փոխանակեալ ,
Որդի ետ մօքն ամենօրհնեալ .

ի Գողգոթա տարածեցին ,

Ըզձեռու եւ զոտան ծակեցին ,

Զմայրիկն ՚ի դէմն լացուցին ,

Զի սուրբ ըզմիրտն խոցեցին :

Քրիստոս Աստուած մեր խաչեցաւ ,

Ի գողգոթա բեւեռեցաւ ,

Յերեկն ՚ի խոր գիշեր դարձաւ ,

Զի արեգակն խաւարեցաւ :

Յայնժամ սուրբ կոյսն Աստուածածին

Կայր առ Խաչի պատուանդանին

Փետէր թափէր զմազն ՚ի դետին

Զի Սիածինն եր ՚ի Խաչին :

ԵՐԳ ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԵՐԲՈՐԴ

Դարձեալ առ սուրբ Գողգոթա :

Առ Փրկիչ եւ յօս մեր

ընդ այսքան խոնարհիս ,

Ի գագամ այս լերին

մահագոյժ տարածիս ,

Ո՞ւր քո դէմք լուսափայլ

երկնաւոր Աբբայիս ,

Երկրաբարշ խոնարհեալ

ծով արեան ծածանիս :

Յագնապաւ դողլացան

ընդ աեսիլ ահագին

Վերնային լուսաւորք
 եւ երկիր ընդ նոսին .
 Ուր վասն իմ քառամթեւ
 տարածեալ 'ի խաչին .
 Բարձրացար 'ի տեղւոջ
 ետուր զքեզ առ իմ զին .
Տէր 'ի քո յայս բեմես
 դարձ հայիլ սիրաբուն
 Առ փրկեալքս քո արեամբ
 առ սուրբ ուխտս այս ողջոյն
 Յօղեսցին ցողք շնորհաց
 'ի վերայ քոց 'ի նոյն ,
 Տացին մեզ կեաներ անմահ
 յայս անպարտ քում մահուն :

ԵՐԳ ՊԵՇՏԱՍԱՆԵՐԻՈՐԴ

Առ սուրբ Պատանատեղին :

Յարեմաթեայ Յովսէփ արդար
 ի սուրբ Խաչին առ զՏէրն 'ի վայր ,
 Երեքսրբեան երգ խաչեցար
 Երգարանէր մաղթողաբար :
Հրաբորքոք խոցք բեւեռաց
 Հատանէին զշանիթ կայծականց ,
 Որով բազմէր նորին բազկաց
 Վարդակարմիր արեամբ ներկած :

Այլկողեմոս անդ հանդերձէր
 Զմուռս, հալուէս, իւզս 'ի նուէր .
 Դա որ մահու եւ կենաց տէր
 Աստ 'ի պատանս օծանէր .
 Պատարագէր յայս տեսարան
 Երանուհին մայր Մարիամ .
 Տարտամ մտօք յուշամթափման
 Եք իւր Որդւոյն 'ի յանդիման .

ԵՐԳ ԵՕԹՆԵՒՏԱՍՆԵՐՐՈՐԴ

Ի՞նչերայ սրբոց Յակովեանց Տաճարին :

Համայն աղանց ես գովելի
պայծառ Տաճար գեղեցիկ .
Հիմնեալ յանուն Առաքելոց
սուրբ Յակովեանց երջանիկ .
Եքեղապանծ ձեւով կանգեալ ,
շափիւզայ են քոյդ քարինք .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի .
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

Են ՚ի վերայ չորս սեանց ձգեալ
ձեղունիք ահեղ բարձրագոյն .
Առ օրս արկեալ Խմեւատարած
ամուր կամարք լայնագոյն .
Յորոյ վերայ կայ հօյակապ
գմբէթ քոյին մեծագոյն .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

Կերքոյ Աւագ սուրբ խորանին
կայ անգին գանձ պատուական ,
Տեառընեղբօր սուրբ Յակովայ
մարմին եղեալ ՚ի դամբան .
Որոյ սուրբ գահն ՚ի քեզ փայլի
ըստ արեւու հրաշական .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի .

Աս եւ որդւոյն Զերեգեայ
առաքելոյն Յակովայ
Սուրբ Գլխոյն դիրքն գմբէթայարկ
սեղան վերայ կազմեալ կայ .
Որով երկու լուսաւորօք
նման երկնից դու ցնծա՞ .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի .
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

Եւ տապան սուրբ Մակարայ
որ Գլխադրին մերձ փայլի .
Մատուռն չքեաղ կից առ նմին
սուրբ Մինասայ սուրբ Արքսի .
Տաճար պայծառ Առաքելոց
են վերամբարձ և սուրբ Խաչի .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի .
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

Ստեփաննոս , Էջմիածին
տաճարք չքեղ հրաշազա՞ն ,
Որք ընդ թեւօք յաջ և յահեակ
պարայածեալ շողշողան .
Վերնայարկիդ Պետրոս Պօղոս
առաքելոց կան սեղան .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի .
ով սուրբ Տաճար ցանկալի :

Կայ ՚ի ծոցի մետասանիդ
սուրբ Խորոսի մեծ Տաճար ,
Հոգւոյն Արբոյ զատ այլ մատուռն
ձգեալ բարձանց գեղապար .

Քսան և եօթն ՚ի միջի քում
խորանք պաշտին զերափառ ,
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի .

Յաւելիալ յետոյ :

Ի սոցին վառս յաւել ՚ի քեզ
դար որ առ մեզ ոսկեղէն ,
Հիմնադրութիւն քո Վերնատան
գաւթեան վերայ մեծաշէն .
Լուսամտօք անդ եօթնեքումբք
ճաճանչ պայծառ շողտղեն .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի .
Երգ մաղթանաց եօթնափառեան
օրհներգութեանց աստ մատզին .
Ընդ անարիւն ձօն հաշտարար
անմահ զենման սուրբ գառին .
Պայծառազգեացդ և ծաղկասփիւռ
թափօր ՚ի պար բոլորին .
Պարծանք մերոյ Հայոց ազգի ,
ով սուրբ Տաճար ցանկալի .

ԵՐԳ ՈՒԹԵՒՏԱՍՆԵՐՐՈՐԴ

Դարձեալ պատմաբանօրէն 'ի վերայ Գլուխղրի
սրբոյն Յակովայ :

Բրիտառոսի սուրբ Գերեզման

Միշտ կանթեղք քո են 'ի վառման
Որք ուխտ գնեն եւ առ քեզ գան
Ամենեցուն լեր օդնական :

Սուրբ ըզՅակովը գլխատեցին ,

Նախ ՚ի Սաղիմ ամփոփեցին ,

Եկեղեցի հիմնարկեցին

Սուրբ Գլխադիր անուանեցին :

Ապա Հրեշտակը անոի առին

Զ'առանց գլխայ նորին մարմին ,

Հրամանաւն ասոռուածային

Ի Սպանիա քաղաք տարին :

Եւ քաղաքն այն էր մերձ գետոյն ,

Զմարմինն եղին յեզր ջրոյն ,

Ի յազդմանէ Աստուած հոգւոյն

Ընդ այդն եղեւ գալ ժողովոյն :

Ապղքըն և կոյրք միահաղոյն

Եկին լուանիլ ՚ի մեջ գետոյն ,

Անդ պատահեալ նոյն սուրբ մարմնոյն

Բժշկեցան յամեն ցաւոյն :

Ուրախութեամք դարձեալ ՚ի տուն

Մեծ աւետիս մարդկան ետուն ,

Ցոր թէ ռամիկ թէ իմաստուն

Զարմանալեօք լցան համբուն :

Խորհրդակցեալ ընդ արքային
 ի գետըն յայն ջոկ ջոկ գային ,
 Տեսեալ զնա արտասուեին ,
 Անգլուխ Աստուած անուանեին .
Քերեալ բեհեղ զայն պատեցին
 Եւ ՚ի քաղաք անդ հանգուցին ,
 Պատուեցին յոյժ և պաշտեցին
 Խրեւ զԱստուած մեծացուցին .
Մինչեւ սուրբըն Պօղոս գնաց
 Քարողել անդ զբանն կենաց ,
 Սպանիացւոց զմիռս երաց ,
 Դա մեր եղբայրն է մինչ ասաց .
Մոլորութիւնը Նոցին բարձան
 ի պաշտմանէ կռոյ դարձան ,
 Եւ Քրիստոսի հետեւեցան ,
 Արբայութեան արժանացան :

ԵՐԳԻ ԻՆՆԵՒՏԱՄՆԵՐՐՈՐԴԻ

դարձեալ պատմաբար՝ ի վերայ սրբոյն Յակովեալ։

Առաքեալն սուրբ Յակովը
որդին որոտման,
Զոր կալեալ չարշարէր
Հերովդէս արքայն։
Եղեւ նա գլխատեալ
յազգէն տիրաօպան,
Զի զբաժակն ըմպել
Տեառն էր հրաման։

Վեր սուրբ Կոյսն Տիրամօր
առաքեալն Յովհանն
Աինչ կային վարանմամբ
զՅակովը այն կալման,
Հրեշտակն բերեալ
զգլուխն պատուական,
Եղ նոցա առաջի
կոծով թախծուի էանն։

Զոր առեալ հանգուցին
զգլուխն սրբազան
ի տեղոջ պատշաճեալ,
զՏէառնէ գոհացան.
Ուր վանք մեծ շինեցաւ
թագաւորական,
ի ձեռն կոստանդիու
եւ մեր Տրդատայն։

Ընդ սուրբ Հուատորչին
 աղդիս Հայկազնեան ,
 Եթ սուրբն Անդքեսորոս
 պատրին Հառիմայն .
 Եինեցին յոյժ ոիրով
 զտելիս որբութեան .
 Զատաձարին Յարութեան
 եւ զայլս ամենայն .

Հաստատեալ մայր Ամես
 առաքելական
 Զատաձարին սուրբ Յակովը
 Պատրիարքական ,
 Որ է վայր ցանկալի
 աղանց ամենայն .
 Եւ աղդիս Արտամեան
 պարզեւ սեպհական .

Արդ է մեծ եւ պայծառ
 վանք Երևանաման ,
 Գլխադիր սուրբ Յակովը
 փառօք աննաման ,
 Տուեալ տանո Թողթամայ
 ընծայ յատկական ,
 Աւխոտորաց բաղմաց
 Հանդիսառ օժարան .

Առ սոս Յակովայ
 գերահրաշ Աւխտին ,
 Դան յամեն կողմանց
 Եւ անդ ժողովին .

Եւ առնեն բարեխօս
զնա Արարշին ,
Աղօթիւքն արժանի
գոլ վերին Դրախտին ,

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՐՐՈՐԴ

Գովասանոթիւնն ՚ի Վերայ քաան ևս հինգ խորանազն՝
որ ՚ի սուրբ Յակոբայ վանա .

Սախ եւ յառաջ զԱւագ խորան
Առնուլ ՚ի դէպ է ինձ արժան ,
Որ է պայծառ և աննման ,
Ունի զտիպ արեգական :

Ը ՚ի ներքոյ սորին պանձայ
Մարմին եղբօր Տեառն Յակովայ ,
Որ ՚ի Հրէից սպանաւ նա ,
Ուր մինչեւ ցայժմ ամփոփեալ կայ .

Յերկուս կողմանս սուրբ Սեղանին
Երկու խորանք կան ՚ի կարգին ,
Մինն է սրբոյ Աստուածածնին ,
Խոկ միւսն սուրբ Կարապետին :

Յ ՚ի վերայ սոցին հիման
Երկու փոքրիկ կան այլ խորան ,
Սուրբ Պօղոսի և Պետրոսի
Առաքելոցըն սրբազան :

Յահեկակողմն սոյն Տաճարի
 Գոյ սիրուն մի եկեղեցի ,
 Յանուն օրբոյ Եջմիածնի ,
 Ուր կայ սեղան սուրբ Արքայի .
Թաէ 'ի գրան կողմն դարձցիս
 Եւ 'ի սանդղոց 'ի վեր ելցես ,
 Երկու խորանս այլ եւս տեսցես ,
 Եւ ջերմ սիրով համբռութեսցես .
Մինն Ընթրեաց սուրբ Խորհրդին ,
 Այլափոխման է երկրորդին ,
 Նորոգ եղեւ շինուածք սոցին
 Նախ քան զծեփ սուրբ Տաճարին .
Վերնատանէն 'ի վայր իջեալ ,
 Յաւանդատունն գնացեալ ,
 Ստեփաննոս է աս կոչեալ ,
 Որ 'ի սէր Տեառն նախ վկայեալ .
Կըկին սեղան անդ ճօխ փայլի ,
 Մինն յանուն սուրբ Լուսաւորչի ,
 Եւ միւսն սուրբ Ստեփաննոսի ,
 Որբ սիրելիք են Քրիստոսի .
Կայ անդ այլ և մեծ Աւաղան
 Հայրապետի կիւրզի անուան ,
 Կենաց փայտին 'ի յերեւման
 Երկու հազարք մկրտեցան .
Եւ դու աստի գալ 'ի կարգին ,
 Տես զսեղան սուրբ Գլխադրին ,
 Ուր ամփոփեալ է Գլուխ նորին ,
 Մեղ պարզեւեալ գանձ մեծագին .

Ե մերձ սորա երկաթ դուռ մի
 Ուր կայ ազնիւ պահարան մի ,
 Եւ սուրբ Մինաս նա անուանի ,
 Որ յարաժամ փակեալ պահի ,
 Ուր ոսկեղէն արծաթեղէն
 Խաչ եւ կանթեղը անօթեղէն ,
 Արբոց մասունք բոլորն ամեն
 Մեծաւ խնամօք պահին անդէն .
 Գոն անդ և այլ երկու խորան
 Ազնիւ շքեղ և աննման ,
 Արբոյն Սարգսի և Մինասայն
 Զօրավարաց մեծաց անուան .
 Կից սորա էր և դամբարան
 Մաքուր տապան սուրբ Մակարայն ,
 Զի յԱթոռ յայս նստաւ և այն ,
 Աստ ամփոփեալ յետ իւր մահուան .
 Ի վերայ սոցա սուրբ Խաչ շնեալ ,
 Կան այլ երկու մաստրունք կազմեալ ,
 Առաքելոց մինն անուանեալ ,
 Սուրբ Համբարձման միւսն կոչեալ .
 Գոն արտաքոյ սուրբ Տաճարի
 Եօմն սեղան յոյժ պահնծալի ,
 Երկուքն ՚ի մէջ գաւթին մեծի
 Սուրբ Նիկողեայ և Գէորգի .
 Զորսն ՚ի մէջ սուրբ Թորոսի ,
 Որ է յատուկ Եկեղեցի .
 Եինեալ ազնիւ և գովելի
 Զեռամբ Հեթում թագաւորի .

Եւ 'ի տանիստ սոյն Տաճարի
Գոյ և փոքրիկ այլ մատուռ մի ,
Որ Հոգին Սուրբ նա անուշանի ,
Անտի սուրբ Լեառն տեսանի :

Սոքա յիցին միշտ անխափան
Մեղ օգնական և պահապան ,
Որք թուեցան յայս երգարան
Քսան և հինգ ահա խորան :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՒՄԻԵՐԲՈՐԴ

Դարձեալ գովեատ 'ի վերայ սրբոյն Յակովբայ :

Ո'վ սուրբ Յակովը ամենօր հնեալ ,
Սիրով Հոգւոյն դու առ լցեալ ,
Զի սուրբ անունդ է հռչակեալ
Բոլոր յաշխարս տարածեալ :

Ճեպեալ դիմեն վառեալ սիրով
Ուխտաւորքըն անհուն ծովով ,
Տիւ և գիշեր արտասուելով
Ի յօդնութիւն զքեղ կոչելով :

Զի որք սիրով առ քեզ դիմեն
Եւ արտասուօք զկուրծս բաղխեն ,
Փութով առնուն զոր ինչ խնդրեն
Արեամբ ներկեալ քո սուրբ Գլխէն :

Ալրդ աղաւեմ բարեխօս լիր ,
 Մի դադարիր առ Հայր և Տէր ,
 Արտգապէս օգնական լիր ,
 Ուխտաւորացն ընծայաբեր :
 Ուխտաւորըն երբ գան ժաման ,
 Զիլիշտո բոլոր մնդ մոռանան
 Ի մէջ գաւթին ձեմեալ ցնծան ,
 Հոգւով հրձուեալ ուրախանան :
 Յրանի տամ փափագողաց ,
 Ուխտաւորաց այն եկողաց ,
 Բզուրբ Տեղիս համբուրողաց ,
 Նոյին զշնորհս վայելողաց :

ԱՌ ձանապարհ բարի Յիսուս ,
 Դուռն կենաց մտից Փրիստոս ,
 Որք ՚ի ծովաւ են կենցաղոյս
 Ըղքեզ ունին միայնակ յօյս :
 Տէրունական Ուխտաւորաց
 Ի սուրբ Տեղիս քո դիմողաց ,
 Սիրով քոյին զմայլողաց
 Լեր ուղեկից յամեն դիմաց :
 Զհուր սիրոյդ յերկիր արկեր ,
 Գեղով սիրոյդ բորբոքեցեր .
 Զտեղիս զայս զոր ընտրեցեր ,
 Սուրբ կարօտոյդ մեզ դեղ ցուցեր :

Սուրբ Յակովը բաժակարբուն
Եւ Յակովը եղօր քոյին ,
Ազաւանօք Պետրոս վիմին
Ուխտաւորաց տուր հայցելին :

Գերեզմանի քո համբուրման ,
Գողգոթայի տեղւոյդ զենման ,
Սուրբ Աթոռոյ երկնանման
Զամենեան արա արժան :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵԻԵՐԿՈՒԵՐՐՈՐԴ

Դարձեալ ՚ի վերայ սրբոյն Յակովայ :

Ո՛վ իմ եղարք յականջ առէք զիմ զբան
Սուրբ Յակովը տաճարն է այս աննման ,
Սարսափելով մտի ՚ի սուրբ Գերեզման ,
Լալով Շիրմին համբուրեցի ես զբարն :

Սուրբ Յարութիւն մեծ է և սուրբ Յակովը դա
Սողոմոնի Տաճարն անտի դարու վար ,
Ինքն ՚ի տեղ բարձր և բոլորն նորին սար .
Արիք տեսէք զՔրիստոսի սուրբ եղբայրն :

Ամիրայք և Պարոնայք դուք ում աստէն սպասէ
Եկայք զվայրն զՔրիստոսին դուք տեսէք .
Միոյն հազար տայ ձեզ՝ ընդէր անյօյս էք ,
Մեզ բարեխօս լինի Աստու ածամայրն :

ի գերեզմանն Աստուածածնի շատ լացի ,
 Զաշս մտաց զգաստութեամբ անդ բացի .
 ի Դաղարու գերեզման անդր գնացի ,
 Անտի Ելի 'ի Համբարձման սուրբ լեռոն .
 Առւրբ Համբարձման լերին մի կողմըն գեղ է .
 Մեղաւորաց փրկիչ ւ'ախտից մեծ դեղ է .
 Եկայք տեսէք որպէս չքնաղ այն տեղ է ,
 Զի սուրբ Սաղիմ գեղեցիկ Ուխտատեղ է .

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵԼԵՐԵՔԵՐՈՐԴԻ

ի վերայ վաճուց սուրբ Հրեշտակապետի .

Դրախտ տնկախիտ
 'ի մէջ քաղաքին ,
 Առւրբ Հրեշտակապետ
 նախկին բանտ Փրկչին .
 Աստ ներկայացաւ
 'ի դատ Աննային ,
 Ուր և կապեցաւ
 'ի ծառ ձիթենին .
Հրեշտակ ահաքեկ
 նորին ձաղանաց ,
 կային սասանեալ
 շուք եղեալ փառաց .

Անդանօր մի սմի
 'ի սպասաւորաց ,
 Տայր նմա ապտակ
 լինէր դիմադարձ .
Կռւսանք սրբանուէր
 կան 'ի պաշտաման ,
 Քաղաքացւոց այս
 Տաճար սրբազն .
 Տեղի ընորհաց ,
 մեղաց քաւարան ,
 Մի միայն պարծանք
 Աղջիս Արամեան .

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՒՉՈՐՈՌԴ

Ի վերայ վանուց սուրբ Փրկչին .

Երկրորդ բանտ Փրկչին
 մերձ սուրբ Ախովնի ,
 Կանխաւ տուն աստ լեալ
 Կայիտափայցին .
Երկրպագելի
 փոշի սուրբ Երկրին ,
 Ուր թուք եւ ապտակ
 տուան իմ Փրկչին .

ԱՆԴ Հարցեալ Պետրոս

Երիցս գայր յուրաստ ,
Հուռուն խօսելոյ
Գայր անդրէն յիմաստ ,
Յակնարկել Փրկչին
բան տայր նմա աղդ ,
Յարեան արտասուաց
մտանէր դարաստ :

ԱՆԴՆԵԱԼ ՚ի տեղւոջ

Տաճար սրբազն .
Կափարիչ սուրբ Վէմն
կաղմեալ անդ սեղան .
Յերկրպագութիւն
անդ հանդիսանան ,
Աղդաց եւ աղանց
ժողով Տէրունեան :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵԻՀԻՆԳԵՐՐՈՐԴ

Դարձեալ ՚ի վերայ սուրբ Փրկչալիանաց :

ՈՒՄ դիք ինձ որ գովեմ զԱմենափրկիչ ,
Կենդանեաց մեռելոց կեցուցիչ Փրկիչ ,
Ախտաժէտաց բըժիչ , դիւաց հալածիչ ,
Յիմարաց տղիտաց ուսուցիչ Փրկիչ :

Ի Գրիստոսի Շիրմեն յայն վայրըն բերին ,
 ի ներքոյ խորանին զմեծ Վէմի եղին .
 Զորս կողմն բաց թողին պատռական քարին .
 Պէսպէս մեղաց շարեաց աղատիչ Փրկիչ .
Ամեն սուրբ Տեղին խորհրդական է ,
 Բոլորն ամեն սուրբ Աղօմարան է ,
 Նորաշեն սենեակքն յոյժ պատռական է ,
 Դիւահարաց ախտից փարատիչ Փրկիչ .
Մի կողմն սուրբ Փրկչին՝ մեռելոց թաղ է .
 Միւս կողմն սուրբ Միսն այլազգեաց տեղ է .
 Եւ այլքն ձիմենեաց պարտէղ այգի է ,
 Յոյս մեղաւորաց է , եւ քաւիչ Փրկիչ .

ԵՐԳ ԳՍԱՆԵՒՎԵՑԵՑԵՐՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ Բեթղեհեմի •

Վասն իմ մանկացեալ
Փրկչիդ բոլորից ,
Սահմանը Երբախայ
ծագման քո ելից ,
Ուր ծնար անախտ
օտար մեր կրից ,
Ի բազուկ կուսին
գգուեալ գրկալից ,

Բեղ Աստուածորդւոյդ
Մառը անբանից ,
Տայ նինջ քնարեր
՚ի վերայ յարդից .

Եւ ջամբ խանդակալժ
կալժն ստեանց կռւսից ,
Անկարօտ ընութեան
Արդ մեղ համակից :

Ուր հովիոք եղեն
փառարանակից :

Երկնապար զուարթնոց
իջեալ 'ի յերկնից ,
Որոց գունդագունդ
էջք 'ի յեթերից ,
Մարդկան նշանակ
եղեն վերելից :

Փառոք քեզ 'ի բարձունո
հոգւով ցնծալից ,
Աստ մատուցանեմք
անմահ արբայիդ ,

Ու 'ի Նազարէժ
փիթթեալ ծաղկալից ,
Աստ պտղովք 'ի լի
բուրես հոտ վարդից :

Եւ քեզ ընծայեմք
ընդ Մոգուց ելից
Զերկրպագութիւն
Արարչիդ բնաւից .
Ա'ռ ընկան 'ի մէնջ
ընդ կռւսին անբիծ ,
Զաղերս մաղթանաց
տէրունեան սւխուից :

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՒԵԹՆԵՐԲՈՐԴ

Առ սրբամաքուր տապան Աստուածածնին :

Ամենօրհնեալ Մարիամ

Մայր Տեառն իմոյ տիրածին ,

Հասարակաց ննջեաց քուն

Ի լեառն ոռւրբ Սիովեին :

Աւ Միածին բանն Աստուած

Հրեշտակօք լուսարփին .

Գայ իջանէ յաւանդումն

Հոգւոյն յերկըէ 'ի յերկին :

Համագումար 'ի ծագաց

Սուրբ Առաքեալք 'ի տեղին ,
Համակին անդ սուրբ տեղիւ
Մեծ տրտմութեան և խնդին :

Լուսապատար ջահազգեաց

Եւ սուրբ Կուսանք ընդ Նոսին
Բարձեալ զդագաղ Տիրամօր
Գեթսէմանեան տան շիրմին :

Օթեալ եղեւ անդսնօր

Յերիս շրջան արեգին ,
Բարթողմիմեայ յետագայ
Բանի տապանն տարփագին :

Տեսին ունայն զտեղին

Եւ գերեզման առանձին ,
Քաջ նմանեալ իւր Որդւցն
Յարուցելոյ Միածնին :

Ընդ ամպաճեմն սաւ առնի ,

Ծնդ օդ թեթեւ վերնային ,
Գունդք անմահից զուարթնոց
Յողջոյն խառնին սուրբ Կուսին :

Գերակայից բարձրացեալ

Յեթերս 'ի վեր սերարփին ,
Բարեբանի օրհնութեամբ
Մաքուր Տաճար Անեղին :

Մաղթեմք 'ի ձօն օրհնութեան

Քեզ, Տիրուհւոդ մօր Բանին ,
Հայեաց 'ի մեզ 'ի բարձանց
Յայս մեր ժողով սուրբ Ուխտին :

Արք յերկրաբարշ աստ սահման
 Համատագնապղ ՚ի վշտին .
 Յերկնաշու քո պողստայն
 Մի ռոր մեր անդ գթեացին .

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵԼԻՈՒԹԵՐՐՈՐԴ

Ի վիրայ վերին սրբոյ Համբարձման .

Ո լրանալ տանեակ քառից
 Աւուրց սրբոյ Յարութեան ,
 Եւ Տէրն ՚ի լեառն Զիվենեաց
 Առաքելովք սրբազնն .
 Ուր զառաջին եւ զվերջին
 Հրամայեաց իւր տայր պատուեր ,
 Թագաւորաց եւ աշխարհի
 Առներ զնոսա քաջալեր .

Միուլ հօգւով յասկիաձոյլ
 Ցօդէ յանլոյծ ՚ի շլժայ .
 Ի Սաղիմեան նատեալ գադար
 Յերկնից զՀօգին խաստանայ .
 Ամպախաղաց վերասլանայ

Ընդ օդ լժեթեւ լուսազգեաց ,
 Ուրով գրանդիք երկնից բացան
 Վերելս մարդկան տալ յԱստուած .
 Ուր զուարթնոց իջեալ յերկնից
 Առաքելոց տան խփախոյս .

Դոյն օրինակ իջանելոյն

Կանխաւ լինին քաջայոյս .

Հաւատացեալք անդ խաչակրօն

Լուսով փայլին վառ ՚ի վառ ,

Մեղսասիրաց անհաւատից

Լիցի դասիլ անաչառ .

Ամդ խոնարհեալ յայս սուրբ լերին

Աստուածորդւոյդ Համբարձման ,

Մաղթեմք յերկնից զամենազօր

Զշոգիդ սուրբ տալ մեղ օճան .

Յանկից վիրաց քոց հեգեցունց

Մեղ կեանք ծաւալ ցոլասցին ,

Ցաւերժմական լուսով փառաց

Ցաջեան քո կող ՚ի դասին .

ԵՐԳ ՔՍԱՆԵՒԻՆՆԵՐՐՈՐԴ

Ի վերայ Տնօրէնութեան Քրիստոսի .

Տէրըդ սիրով խոնարհեցար ,

Ցարդանդ կուսին բնակեցար ,

ԶԱԴամոյին մարմին զգեցար ,

Եւ աշխարհի լոյս ծագեցար ,

Ի յանարատ կուսէն ծնար ,

Ի խանձարուրս պատեցար ,

Ի յանբանից Մասւր եղար ,

Եւ ՚ի Մոդուցն պատուեցար .

Հառասնօրեայ բնծայեցար
 Ըստ օրինաց դու ՚ի Տաճար ,
 Փակեալ դրան բացող ցուցար ,
 ՚ի Ծերունւոյն անդ դգուեցար :
 ՚ի Յորդանան մկրտեցար ,
 ՅԱՄՈՒՆԱՅԻՆ Հօրեդ վկայեցար ,
 ՚ի Յովհաննէ քարոզեցար ,
 Գառն Աստուծոյ անուանեցար :
 ՚ի ՎԵՐՆԱՍՈՒՆՆ բազմեալ եղեր ,
 Զահեղ խորհուրդն աւանդեցեր ,
 Զաշակերտացդ զոտո լուացեր
 Խոնարհութեան վարս ուսուցեր :
 ՚ի Յուդայէ համբուրեցար ,
 ՚ի ծառայէ ապտակեցար ,
 ՚ի չար Հրեից նախատեցար ,
 Կամաւ ՚ի խաչ դու բարձրացար :
 Հնդ անօրէնս համարեցար ,
 Արբեր լեզի եւ դառնացար ,
 Ուր կենդանիդ անընչացար ,
 Սուր գեղարդեամբն խոցեցար :
 ՚ի ՅԷՎԱԵՎԻԱՅ դու պատեցար ,
 ՚ի գերեզման կոյս թազեցար ,
 Եւ մատսնեաւ անդ կնքեցար ,
 ՚ի զինուորաց պահպանեցար :
 ՚ի դժոխս իջեալ աւերեցեր ,
 Զադամ զՃնողն աղատեցեր ,
 Զարքայութեան դառան բացեր ,
 Եւ մեզ ձրի պարգեւեցեր .

Պ սուրբ շիրմէն փառօք յարեար .
Բաղմաց յայտնի երեւեցար
Ընդ աշակերտոն բաղմեցար ,
Յորժամ փակեալ դրօք ցուցար :

Ի Գալիլիա ապա գնացեր ,
Անդ զԱռաքեալսն օրհնեցեր ,
Ի հեթանոս առաքեցեր .
Եւ քարոզել պատուիրեցեր :
ՅԵՐՈՒՍԱՂԵՄ կալ առացեր ,
ԶԱՄՍՈՒԱԾ հոգին աւանդեցեր ,
Նովաւ լեզուս բաժանեցեր ,
Եւ սուրբ շնորհօք զարդարեցեր :

Ի ԶԻՄԵՆԵԱԳ լերին գտար ,
Յորմէ փառօք վեր համբարձար ,
Դասուց վերնոց ահեղ ցուցար ,
Եւ ընդ աջմէ Հօր բաղմեցար :

ԱՎ տէր Յիսուս Աստուած և բան ,
Կրեցեր կամաւ զայս ամենայն ,
Շնորհիւ քո սուրբ Տնօրէնութեան ,
Արժանացն քոյդ աեսութեան :

ԵՐԳ ԵՐԵՄՆԵՐՐՈՐԴ

Ի Անդ սրբոյ Յարութեան Քրիստոսի :

Գ Ահութիւն մէծ տեառն Արարչին
Եւ Քրիստոսի հանուրց Փրկչին ,
Որ ՚ի ձեռն իւրոյ խաչին
Յարոց ընդ իւր զմարդն առաջին :

Այսօր յարեաւ 'ի մեռելոց .

Լոյս ծագեցաւ արարածոց ,

Զհոդիս փրկեաց 'ի դժոխոց .

Աւետիս տամ ազգիս Հայոց .

Առասւօրեաց զոգիս մարդկան .

Սուրբ Յարութեամբըն պատուական ,

Զմարմինն ետ մեղ անապական ,

Եւ սուրբ զարիւն իւր փրկական :

Ուրախութեամբ ճաշակեսցուք ,

Եւ սրբութեամբ հաղորդեսցուք ,

Զի ՚ի մեղաց սրբեալ լիցուք ,

Յանմահութիւն փոխարկեսցուք :

Իիւսեալ 'ի մի փառատրեսցուք ,

Ըղյարուցեալըն գովիսցուք .

Զլոյս Գերեզմանն համբուրեսցուք ,

Եւ զՅարութիւնըն պատուեսցուք :

Ոուրբ Քաղաքըն Երուսալէմ ,

Ընդ որ և սուրբըն Բեթլէհէմ ,

Ոըք հաւատոյս մեր եղեն վէմ ,

Մարտկոց ամուր դիւաց ընդդէմ :

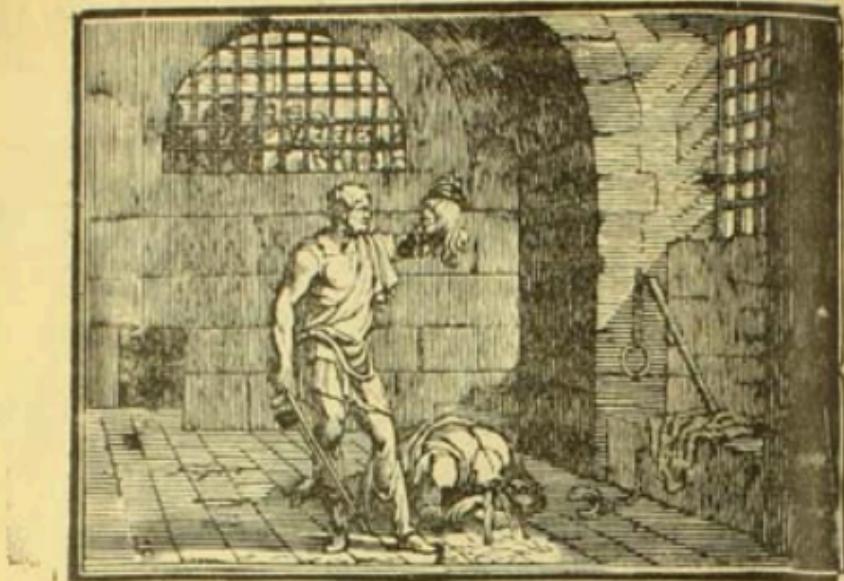
Տիրամօր սուրբ Աստուածածնին

Ուրախութիւն ետ իւր Որդին՝

Եւ որք սյաօր սգաւօրին ,

Սադայէլի գասուն կարդին :

ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՒՄԻԵՐՐՈՐԴ

Ի վերայ սրբոյ կարապետին :

Կանանցածին չէ յարուցեալ

Մեծ քան զքեղ այր զօրացեալ
ի տեառնէ է այս ծանուցեալ,
Խնդրակատար սուրբ կարապետ :

Գայր կցարն առ մայր քո յղացեալ,

Դու յարգանդին զայն իմացեալ,
Երկիր պագեր անդ խաղացեալ,
Բանին սատար սուրբ կարապետ :

Զաքարիա հայրդ համբացեալ,

Ի քում ծննդեան բերան բացեալ,
Զանունդ Յովհաննէս կարդացեալ,
Շնորհապատար սուրբ կարապետ :

Պնդ մէջ կապեալ մաշկեայ գօտի
 թընակեցար յանապատի ,
 Եւ Հրեշտակաց գու հաւաստի՝
 Նմանեցար սուրբ կարապետ ,
 Առուսեակ ծագման արփւոյն ,
 Ընդունարան շնորհաց Հոգւոյն ,
 Որ Մկրտիչ Աստուածորդւոյն
 Ընտրեալ գտար սուրբ կարապետ ,
 Վեռամբդ առեալ ըզջուր գետոյն
 Լցեր վերայ օրհնեալ Գլխոյն ,
 Եւ ձայնի Հօր վկայելոյն
 Արժանացար սուրբ կարապետ ,
 Զայն բարբառոյ մականուանեալ ,
 Ճշմարտութեան միշտ հաւանեալ ,
 Զներովդէս յանդիմանեալ ,
 Գլխատեցար սուրբ կարապետ ,
 Եւ ՚ի դժոխոն քարողեցեր ,
 Տեառն ըզգալուստ աւետեցեր ,
 Որով զտրտմեալս բերկրեցուցեր ,
 Ուրախարար սուրբ կարապետ ,
 Կովելի ես գու զանազան ,
 Կենաց մերոց ես գաւազան ,
 Քրիստոնէից լե՛ր աւազան ,
 Ո՛վ սրբարար սուրբ կարապետ ,
 Առաքելոց , Մարգարէից ,
 Մարտիրոսաց , Քահանայից ,
 Ճդնաւորաց սրբոց հանրից
 Մեծ կոչեցար սուրբ կարապետ ,

Քո աղօթքն է ընդունարան ,
Բարեխօսեամ վասրն մարդկան ,
Որ անուանիս « Մշու Սուլթան » ,
Հոգեպարար սուրբ Կարապետ :

ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՐԿՈՒԵՐՐՈՐԴ

Գովասանոթիւնն ՚ի վերայ բարեկամին Քրիստոսի
սրբոյն Պազարու :

Իսկզբանէ Բանն Աստուծոյ
Եղեւ մարմին՝ առ փրկելոյ
Զհողածին բնութմիւն մարդոյ ,
Եւ ՚ի մեղաց աղատելոյ :

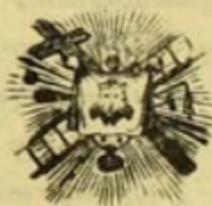
Ամբար լուսոյ արդարութեան ,
 Ղազար քարոզ ճշմարտութեան ,
 Որ ցուցար մեղ դուռն Յարութեան ,
 Եւ ճանապարհ արքայութեան :

Երի Ղազար իմ սիրական ,
 Եկ մի մնար ի գերեզման ,
 Տէրն կոչեաց և զքեղ հան
 ի դժոխոցն անդնդական :

Կուարթնոց նման ազնիւ Ղազար ,
 Սուրբ և անմեղ մաքուր արդար ,
 Զձայն լուար զկենարար ,
 Չորեքօրեայ մեռեալդ յարեար :

Վարչասէր բարբ գովիճլի ,
 Լուսաճաճնէջ և հրաշալի ,
 Անտանակիցդ իմ սիրելի ,
 Ղազար անբիծ զարմանալի :

Կուեալ խղճուկս հոգւով տկար
 Զքեղ աղաչեմ միշտ անդադար ,
 Զյետնեալ ծառայդ մի մոռանար ,
 Ո՛վ սրբազան տէր իմ Ղազար :

ԵՐԳ ԵՐԵՍՆԵՐԵՔԵՐՐՈՐԴ

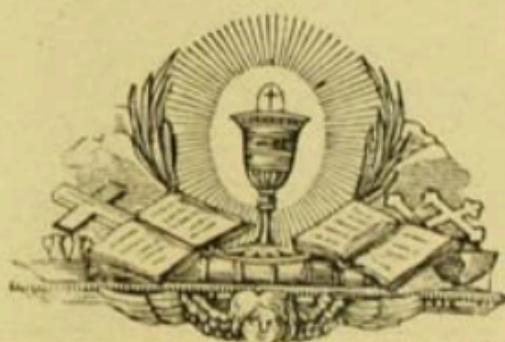
Գովաստանութիւնն ՚ի վերայ սրբոյ Հօրն մերոյ
Գրիգորի Լուսաւորչին *

ՅԱՆԱԿ անուն հօրէ ծնեալ,
Խթը ՚ի փշոյ մեզ վարդ բռւսեալ.
Զթաղէի շնորհն առեալ,
Սուրբ Գրիգոր հայր մեր ընտրեալ.
ԴՐԱՆՆԱԳՈՅՆ վասն Ազգիս տանջեալ,
Չարչարանօք նահատակեալ,
Ներ դառնաշունչ օձից բնակեալ,
Լուսաւորիչդ Ազգիս գովիեալ.
ԱՄՈՒՆ ածորդւոյն յերկիր իջեալ,
Ահեղ անուամբ իւրով կոչեալ,
Երկնանման ամոռ կազմեալ,
Լուսաւորիչդ եղեր բազմեալ.
ՏԱՆՐՍ Հայոց հովիւ կացեր,
Լոյս գիտութեամբ կատարեցեր,
Հօր Աստուծոյ ընծայեցեր,
Լուսաւորիչդ գերազանցեր.
ՍՈՒՐԲ Առաքեալ չորեքտասան
Եւ Մովսիսի համանման,
կանոն վարուց ճշմարտաբան,
Լուսաւորիչդ մեր որբազան.
ՊԱՐԾԱԿ եղեր համայն ազգաց,
Նախարատիւ Հայրապետաց,
Զահ և պսակ եկեղեցեաց,
Լուսաւորիչդ Հայաստանեաց.

Անդ ՚ի Սեպուհ ճկնեալ լերին՝
Հյացուցեր ըզզօրս վերին
Հրեշտակացեալ վարուք քոյին ,
Լուսաւորիչդ մարդկան ազգին .

Քբեզ աղաչեմք միահաղոյն
Բարեխօսել Յիսուս որդւոյն ,
Փրկել զմեզ յանշեջ հրոյն ,
Լուսաւորիչդ դու մաքրագոյն .

Ակրտաեր որդիքս ՚ի ծնունդ քոյս
Փրկեալ զերծն յամեն փորձոյ ,
Եւ ՚ի հնարից հին թշնամոյ ,
Լուսաւորիչդ Ազգիս մերոյ .

ԱԶԻՉ ՇԵՀԻՐ

ԵՐԱԿԱՆԵՄԻՆ ԻՒԶԵՐԻՆԵ

Ա.

Գալուստի շերիք եիւմէ տաղար ,
Զէյթինլիք տիր հէփ աղաճար ,
Վարան տէրտի անտէ աղար ,
Կէլին գուտսա՝ կէօրիւն պարի .

Գուտսու շերիք շէհիր ուռու ,
Փիլիսալէր իլէ տօրու ,
Զիյարէթլէր միսը գօդուլու ,
Կէլին գուտսա՝ կէօրիւն պարի .

Գուտսու շերիք հէփ գայալսդ ,
Անտէ տիր շիր վէ թաթլսլսդ ,
Կէլիապ անտէն տաթմադ հիւնէր ,
Ճէմի միւմին օլսուն լայրդ .

Գուտսու շերիք ազիզ վէթան ,
Կիտէն կէօրէն օլուր մէսթան ,
Անտէ օլաճադ դատաստան ,
Կէլին գուտսա՝ կէօրիւն պարի .

Գուտսա կիտէն հէր ճանիպտէն ,
Զըդայաճադ էլի ձէպտէն ,
Սաշա կէրէք հէր հասէպտէն ,
Կէլին գուտսա՝ կէօրիւն պարի .

Ազիզ շէհրի կէօրսէն գարտաշ,
ձէմի եանը պիւթիւն տաղ թաշ,
կիտիւպ կէօրէն տէվլէթլի պաշ,
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.

Թուր տաղընըն հէփ եանլարը,
Լալէ չիւէկ տիր եօլարը,
Ոզայն վէրէն աղաճլարը,
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.
Ազիզ եէրլէր մէտհ օլունսուն,
Միւտէմ տիլէ լժէսպիհ օլսուն,
կէօրմէյէնէ նասիպ օլսուն.
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.

Գուտսու շէրիֆ տէօրթ գափուսու,
Ալթըն սուտան տրը եափուսու,
Միսք ի ամպէր տիր գօգուսու.
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.

Գուտսու շէրիֆէ վարմալըյըմ,
Ահճէ փուլար սաշմալըյըմ,
Վարըպ օնտա տուրմալըյըմ,
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.

Գուտսա կիտէն հէյրան օլուր,
Իշի կիւճի սէյրան օլուր,
Հէր կիւն տիւեիւն պայրամ օլուր,
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.

Գուտսա կիտէն խօճա կէրէք,
Իքի էլի ձէպտէ կէրէք,
Պուղտայ կիպի սաշմաք կէրէք,
կէլին Գուտսա՝ կէօրիւն պարի.

Գուտսսա կիտէն եավաշ կէրէք ,
 կէօզլէրի տօլու եաշ կէրէք
 ձիւմլէսի տօսթ գարտաշ կէրէք ,
 կէլին գուտսսա՝ կէօրիւն պարի .

Գուտսսու շէրիֆ ալթուն էլմա ,
 Պէնի թաշտան թաշա չալմա ,
 կէօրմէյինձէ ձանըմ ալմա ,
 կէլին գուտսսա՝ կէօրիւն պարի .

Բ .

Տէֆա սուրբ Երուառդէմ խզէրինէ .

Ու ձիհանի խալդ իտէնին ,
 Լութֆ ինամի սէնտէ տիր ,
 Գուտսսու շէրիֆ ազիղ շէհիր
 Հագ նազարը սէնտէ տիր .

Ալթալարէ վատ օլունան
 Ազիղ մէսքեան սէնտէ տիր ,
 Ինձիլ թէվրաթ տախի Զէպուր
 Գրաէթը սէնտէ տիր .

Ճէմի նասըն նիշանկեահի
 Նազար իտիւալ սէնտէ տիր ,
 Հագ Խասվի տիր օլ քիշ
 Գի իւմիտի սէնտէ տիր .

Ծէսիհ մէվլուտ հէմ պէլտէսի
 Պէյթիլահիմ սէնտէ տիր ,

Օլ սապինին թախմթ քիւրսիւսի
Ազիզ Մոռւր սէնտէ տիր :

Սաթտը լանէթ ղամմաղ Յուդա
Քէնտի Ազիզ սահիպի ,
Օթուղ թիւթէ տէկիշտիրտի ,
Հագ փաղարը սէնտէ տիր :

Տէօքտիւ ազիզ օլ միւպարէք
Պիղիմ իշխան գանինի .
Սէնտէ տէֆն օլտու թէնլէ ,
Հագ մէզարի սէնտէ տիր :

Գըյամ մէքեանըն թիւրպէսի
Մէնէնտ սէմա գանտիլի
Զիարէթկեահ մահալլէրի
Մէճմուխօի սէնտէ տիր :

Հագ տիվանը մահչէր կիւնիւ
Սէնտէ սահիհ գուրուլուր ,
Ճիւմլէ նասըն ամէլ իւզբէ
Հագ միզանի սէնտէ տիր :

գ .

Տէփա սուրբ Երուանձու խզէրինէ .

Գուտս շէրիֆէ բահի օլան
Շէրտէմ մէտհին իտէ պիլիր ,
Զիարէթին իտէնլէրէ .
Անձագ գանմագ օլա պիլիր .

Եօրէն տիւնեա չլրբէ ֆինտէն
 Ֆագաթ էլին չէքէ պիլիր .
 Գըյմէթինի անլէր թանրը
 Օլ քի սէճտէ իտէ պիլիր .
 Պու շէհիրին թէմէլինի
 Անձագ գուրան Մէվլա պիլիր ,
 Իլմ Քիթապէ ակեահ օլան
 Սանա արզու իտէ պիլիր
 Պու Ճիհանըն էնձամընտա
 Ճիւմլէ ինսան սանա կէլիւպ ,
 Յովսափաթըն տէրէ սինտէ
 Խւճրէթլէրին ալա պիլիր .

Դ.

Տէֆա սուրբ Երուասոէմին ճէմի մահալլէրին
 խզէրինէ .

Գուտսի շէրիփ իշխն զէպուր
 Տէր թէմէլին գուրան Մէվլա ,
 Ճէպէլ Ոիօն տէտիրլէրի
 Ասրւ նօմօսուն մէքեանի .
 Ճիւմլէ էթրաֆընտէ օլան
 Ճիարէթին օլսուն այսան ,
 Աշգ իլէ գըւ պունէ հէյրան ,
 Կէլիւպ կէօրէսին սէյրանի .

Առւրբ Յօհաննէս քիլիսէսի

Պէլի քիւշիւք տիր տայիրէսի ,
Անտէ տիր օլ տիրէք թաշի ,
Անէ քի Մէսիհ պաղանտը :

Հըեշտակապետ քիլիսէսի

Իսանըն իլք զընտան եէրի ,
Պու տըր օլ Աննանըն պէյթի
Քի օլ վագըթ սէրբեահին իտի :

Պունտէ տիր զէյթուն շէճէրի

Քի թէնլէ պաղանտը Պարի ,
Թէրբի տիւնեա գըզ վէ գարի
Անտէ էտինմիշ վէթանի :

Տաւուտ անտէն Մէլայիրի

Կէօրտիւ տէնիր գաղէ պ վագիթի ,
Օլ քի գըրար իտի ինսանի ,
Ազիմ խէվֆլէ թէօպէ տէտի :

Փրկիչ իսիմ մանամթըրի

Կայեափանըն պէյթին եէրի ,
Պունտէ շակիրտլէր սէրպէրի ,
Ինքեար էթտի Պուհպանինի :

Իաննըն իւսիմ սին հաճէրի

Պու քիլսէնին մէհրապ սէրի .
Աչրդ գօնմուշ տիր իւչ եէրի ,
Քի Զուար պուս իտէր անի :

Պունտէ տիր իբինձի զնտան ,

Զապիթէ վէրիլոր անտէն ,
Իւստ եանընտէ Մէղարիսթան
Հալուսինտէ Փամթրիք գասպի :

Առւրբ Վերնատուն ընթրեաց եէրի ,
 Հոգին Աստուած պունտէ էնտի ,
 Դաւիթ վէ Սողոմոն գապրի
 Տաիմ եանար գանտիլլէրի .
 Պունտէ Վալիտուլլահ պէյթի ,
 Անտէ օլմուշ ազիզ ֆէվթի ,
 Խա Մէլէքլէրլէ էնտի
 Գապղ էթտի անըն բուհինի .

Յովակիմ աննանըն էվի
 Խստվինին պիր շէրէ ֆի ,
 Մաղարասը հալէա այնի
 Քիլիսէ տիր խմտի եէրի .

Պրօպատիկ տէտիրլէրի
 Կէօրիւնիւր հավուզուն եէրի
 Նախօս քէօթրիւմին սէրվէրի
 Օլտի թափալին տիւշմանի :

Մաղարասը շակիրտլէրին
 Թաշրէսինաէ տիր պուշէ հրին ,
 Ուշդույա տալըպ ձիւմլէսին
 Ղէմտէ կէօրտիւլէր Բուհպանի :

Մէսիչ Ուլլահ նամազկեահի
 Պունտէ տէօթտիւ ազիզ թէրի ,
 Զիւն ալմրշտը ինսան թէնի
 Կէօստէրտի պունըանի :

Վալիտուլլահ Մէրիէմին
 Ազիզ գապրին էօփտիւք եէրին ,
 Կէօրտիւք շահիտ Ստեֆանին
 Թաշրանտըպի օլ մահալի :

ԹԵՇՆ գարտաշը հագ ԱԵՄԻՀԻՆ
 Գասարձըլար էղոփի սերին ,
 Եօփտիւք փայ եերինին թաշին
 ՃԵՍԻՐ տիր պունուն իւստ եանի :

Եագըն գապրի Զաբարեանըն
 Պիթեվի ուլու գուպպեօին ,
 Քի Տաճարտէ օլուու ֆելլմին ,
 Աւետարան իտէր զիքրի :

Տեսուն եղրայր սուրբ Յակոբուն
 Եաս չեքտիկի մահալ եագըն ,
 Քրիստոս քէնտի գըյամ կիւնիւն
 Կէօրիւնիւալ վէրտի միւժտէի :

Խէտիք Սելովամըն տպի ,
 Կէօրտիւք Եսայեա չեճէրի ,
 Մանասէ գուտուսուն շահի
 Պըդըյա չեքտիրմիշ անի :

Սելովամ բունարըն կէշտիք ,
 Արբահօրուն ասի իշտիք ,
 Օրատէն Ճառնէրէ աշտըք
 Կէօրտիւք զարիս գապրիստանի :

Բեթանեայէ բահի օլուուք
 Ղաղարոսուն սինին կէօրտիւք
 Վէ օլ հաճէրի պուս էթտիք
 Օթուրմուշ վէրէն գըյամի :
Պուրտա Ղաղարէ սէս էթտի ,
 Սէտաոը սէմայէ կիթտի ,
 Պիր նութք իլէ գըյամ էթտի
 Տէօրիք կիւնլիւք ջուրիւմիշ թէնի :

էմզիրէլէրի Պազարըն ,

Մէրիէմին վէ Մարթանըն ,

Թէսրինի պուրտա անլէրին

Քէօյլէրի վէ գտարիսմանի :

Հէկ շէնկէսին եէտինէ

Ալոր Սամփառն եէք մէրտանէ ,

Սիւրսայ էթոփ տիւշմանինէ ,

Գըրտը անլէ պին ինսանի :

Խան քի ձէնկտէն գուրթուլտի ,

Ու շէնէյի եէրէ վուրտի ,

Անտէ բունար զուհուր օլտի ,

Գանտրբտը օլ մէրտանէյի :

Կրյամէ կիւնիւ միւրսէլլէր

Գալլիէատէ ձէմ օլտուլէր ,

Անտէ սահիհէն կէօրտիւլէր

Իհմիշամլէ գըյամ ալանի :

Միրաճ ձէպէլինէ կիթոփիմ ,

Ազիզ փային եէրին էօփտիւմ ,

Էթրաֆընա նազար էթոփիմ ,

Զէյթուն շէձէրի հէր եանի :

Աթմըն սէքիզ երւ ույդուտա

Արիմելէր եամթմըն պուրտա ,

Նէ վազըթ քի Երեմիա

Թին իշխան եօլլատը անի :

Ասիշահլէր գտարիստանի

Պունտան էօմէ օլսան բահի ,

Ոյուլմուշ թաշլէր պիթէլի

Գարու գարուտան իշէրի .

Ենլիբէրէ վերանլէրէ

Մութօռ կէլիւպ կէօրէնլէրէ ,

Վալիսուլլահ օլանլէրէ

Պու տուր աղվզ մէսքեան եէրի :

Ճիւմէ թուրապի միւպարէք .

Հանկը պիր անըլսա կէրէք ,

Անտէ սունուլսուն հէր տիլէք

Կէլիւպ կէօրէնլէրտէն անի :

Տաւուտ օղլու խօտէմիշլիւ

Նագլ էյլէմիշ ճիւզի քիւլլիւ ,

Իսմի Տէր Պօղոս օլ նամլու ,

Մէջլէմիշ պու Տէսմանլէրի :

Ե •

Տէֆա սուրբ Երուասիկ խզէրինէ .

Արզու իտէն կիտէր Գուտսուն եօլունա

Գրյար ճանա ըրըզդընա մալընա ,

Սուրբ Յակոբտէ գարը կէլիր գուլունա .

Պէն Գուտսուստան այրըլորդմ աղլէրիմ ,

Կէճէ կիւնտիւզ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Ապի հայաթ ճօշուպ վէ չայլար ագար ,

Կիւնահ քեարլէր կիւնահը հէփ եագար ,

Գուտսու կէօրմէյէն ահ իտիւպ աղլար .

Պէն Գուտսուստան այրըլորդմ աղլէրիմ ,

Կէճէ կիւնտիւզ տէրունիմի տաղլէրիմ :

Հիշ սէվմէյէն վարմը Գուտսու տիւնեատէ ,
 Ալասան պուլունմազ պիր գուլ ալէմտէ ք
 կէօրէնլէր աշգի հագ իլէ էօվմէտէ .
 Պէն Գուտուստան այրըլողըմ աղլէրիմ ,
 կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ .
 Ոլր տիւեար իշխնտէ անըն եօդ էշի .
 Կէօրէնին գալպինտէ կիթմէղ աթէշի ,
 Հադիգէթ շէրիֆ տիր թօփրազը թազը .
 Պէն Գուտուստան այրըլողըմ աղլէրիմ ,
 կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ .
 Գուտսու շէրիֆ շէհրի ձանլար մերէանի ,
 Նէ պիլէրին միւմինլէրին վէթանի ,
 Անտէ տիր ձիւմլէսինին հասրէթի .
 Պէն Գուտուստան այրըլողըմ աղլէրիմ ,
 կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ .
 Իման սահիպինէ չալընան սուր տուր ,
 Տէյիլ երլուա պիր կիւն՝ ադլընը տուրտուր ,
 Հէր նէ սասաթ կիրսէն օլ վագըթ նուր տուր
 Պէն Գուտուստան այրըլողըմ աղլէրիմ ,
 կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ .
 Եյ վալիտէ Սուլթան բահմ էթ սէն պանա ,
 Տուան կէշէր շահէր Շահի օղլունա ,
 Նասիպ էթսին թէքրար կէլիպ կէօրմէյէ .
 Պէն Գուտուստան այրըլողըմ աղլէրիմ ,
 կէճէ կիւնտիւղ տէրունիմի տաղլէրիմ .

Զ.

Տէֆա սուրբ Երուսաղէմ խզերինէ .

Տէսթան , Վարսախ խօշմա .

Ախճէ մէտհ էթոէմ գուտսու չէրիֆի ,
Կէլին կէօրիւն խպնուլլահըն վարինի ,
Նաս իշնտէ ձիհան տէնիլէն պու տուր ,
Կէլին կէօրիւն պաղչսինի պաղինի .

Զօդտան չէրէրիտիմ պէն հասրէթինի ,
Ալէմ պիլիւր նիճէ միւճիզաթինի .

Կէլին կէօրիւն խուապ զիյնէթինի .

Շիւքիւր էօփտիւմ խպնուլլահըն եէրինի .

Ախճէ փէյղոմպէրին մէզարը վար տըր ,
Խսանըն թիւրպէսի ձիւմլէտէն սէր տիր ,
Զիյնէթիլ ըիւշան ձիհանտէ պիր տիր ,
Կէլին կէօրիւն կէօղ իլէ անի .

Մար Եագու պին ձիւմլէ մէսքեանի փագ տըր ,
Մասրուֆի եէթիրէն եարատան Հագ տըր ,
Փիւր գանտիլէրին թասովրի եօգ տըր ,
Տօնատըրլար չէվրէ եանըն եէրինի .

կ.

Տէփա սուրբ Ելուասաղէմ խզէրինէ ։
Տէսթան, Մուխամմէս ։

Իպթիտա սէրտէն էօկէյլմ
Հալի Գուտսու շէրիֆին ,
Հէր շէհիրտէն միւպարէք տիր
եօլու Գուտսու շէրիֆին .
Փէք զիյատէ գօգուլու տուր
կիւլի Գուտսու շէրիֆին ,
Կիւզէլ ֆարոսի Արէպի տիր
տիլի Գուտսու շէրիֆին .
Հիւ պիր տիյարտէ պուլունմաղ
պալի Գուտսու շէրիֆին :
Տնի եօդ առւր պու ձիհանտէ,
Եարամմը տըր Հագ զանի .
Մէվլա սույու կէօբտէն վէրիր ,
Թաշտան եէթիրիւր նանի .
Զէշմէսի ըրմաղի եօդ տըր ,
Հաճէրտէն տիր մէքեանի ,
Ալլահա էմանէթ օլսուն
Փաթրիք իլէ Բուհպանի .
Հատտէն աշըրը կիւզէք տիր
իլի Գուտսու շէրիֆին .
Իւմիլ ալէմ հասրէթ շէքէք
կիւզէլ իսմ ու ատընա ,

Հեր քիմ կէլլւակ կէօրիւր իսէ
 միւշմագ օլուր տատընա
 Քիմ քի կէօրիւր այրը տիւշէր
 հէր տէմ սալար եատընա ,
 Ալտգ իլէ զիյարէթ է տէն
 իրիշիր միւրատընա ,
 Մաղրըպ մէշրդգտէն կէօրիւնիւր
 տաղի գուտսու շէրիֆին .

Ը.

Սուրբ Յարութիւն խզէրինէ .

Երիֆ գըյամ եէթիշտիրիր
 Միւպիթէլասըն միւրատէ ,
 Աշդ օլան տայիմ ձէօշէր
 Մէտհէ պաշլար պուրատէ .
Եմսի միւշմագ տըր նիւճիւմլէր
 Զուար Մէսհին գապըինէ ,
 Մէսհին կիւզիտէ շէհրի
 Մէպեանի Պարի խիւտա .
Ունտէ սաքին օլան Հագ տըր ,
 Գէրէմին չօք ալէմէ ,
 Խայիգ ֆէմլէպին եօգ տուր
 Մէզարին պուս իթմէկէ .

Աէն մէնէնտ սին լաթիք կիւլէ ,
 Զիարէթձին պիւլպիւլէ ,
 Սանա կէլէն ռաֆ տէրունլէ
 Միւպահ պիֆէվլժ դօգլանսէ .
 Միւշէրրէք Գապրին պուս իտիւալ
 Աշդ իլէ եիւղ սիւրմէկէ ,
 Ճիւմլէսինէ նասիսկ էյլէ
 Պու հագգանի ճանիպէ .

թ .

Տէֆա սուրբ Յարութիւնուն ճէմի զիարէթ
 Մահալլէրին խզերինէ .

Ղար գըպլէտէն ըրգար Զու ար
 Կէլիր սանա Զիարէթէ .
 Ճան տէրմանըն սէնտէ արար ,
 Տէօքէր կէօզտէն եաշ թիւրապէ :
 Վիրտիմ ուլու գարուսունտան ,
 Պուլտում պանա պիր կիւլիստան ,
 Օւ Մէսիհին միւրվլէթ մեքեան ,
 Քէֆին եէրին գըլտըմ սէճտէ :
Վալխուլլահ Մէրիէմին
 Պայկըն տիւշիւալ կէօրտիւմ եէրին ,
 Հաջան կէօրտիւ եէկ վէլէտին
 Կէօթիւրտիլէր սիասէթէ .

Աէմիրտի քիւնիւրլէ եազը
 Նիսվանլէրլէ Մագդաղեալը .
 Նազար էմտիմ օլ մէքեանը ,
 Շոբիր օլտում պու միւրվլէթէ .

Մահպուս եէրին հագ Մէսիհին
 Էմտիմ սէճտէ զիարէթին ,
 Փիւր լութք ճէմի խանէլէրին
 Ա'ֆ վէրիր հէր կիւնահէ .

Աէհիմ օլան լիպաս եէրին
 Պիզիմ տիր սնըն Գուտտասին .
 Թէն կէօզ իլէ կէօր վէ սէվին ,
 Շիւքիւր էթ Բապպինին լութքինէ .

Օւ միւսպարէք թախտ հաճէրի
 Ոլունմուշ տիր մէհրապ եէրի .
 Տէսթինէ գամըշ վէրիլտի ,
 Աղիմ սէրի թիգէն թաճլէ .

Զըգտըմ Գողգոթա տաղինէ ,
 Բույիմ սիւրտիմ մէհրապինէ ..
 Պէրայի նաս խէլասինէ
 Վէրտի թէնինի միհնէթի .

Պուրտէ կէրիլտի օլ Ղանի ,
 Մընլանտը փայ վէ էլլէրի ,
 Կիւնահտէն գուրթարտը պէնի ,
 Նազար գրւ պու մուհապէթէ .

Պուրտէ սուրբ Խաչը տիբոիլէր ,
 Ապ եէրինէ էօտ վէրտիլէր ,
 Սաղ պէօկրիւնիւ քի տէլտիլէր ,
 Պագ չիթթ փունարի հայտթէ .

Առնկիանոս փութիւնք սին
 Աջլոր անիաէ շէշմին ,
 Տին ուզրունէ վերտի պաշին ,
 Նայիլ օլտու շահիսլիկէ :
 Արտիմ Մէսհին թիւրտէ սինէ ,
 Տուրտում Մէլէք թաշ էօնիւնէ ,
 Խլք պապ մահալինտէն էօմէ
 Սէճտէ գըլտըմ Մէղարինէ :
 Թիթրէր իւրէք հէյպէթիւնտէն ,
 Պէքձիլէքի Մէլայիքտէն .
 Կէօզ գամաշըր գանտիլէրտէն ,
 Շաւգը օն իրի միլէթէ :
 Առւր խանըն մէսքեանի պու ,
 Ճէհէննէմի երգանի պու ,
 Ճէվահիրլէք մէքեանը պու ,
 Զուար կէլիք թիճարէթէ :
 Ու քի պուրտէ տէֆն օլունտի ,
 Վէֆաթինտէն գըյամ ալտը ,
 Ազիզ Բուհի ճէհէննէմի
 Եագըպ չէվիրտի խարապէ :
 Իւ Միլէթ գրար Գուտտասին ,
 Զիյնէթլի տիր Թափորլէրին ,
 Ազիմ լութֆու հագ Մէվլանըն
 Էթտի նայիլ տափի պլիզէ :
 Միւպարէք պազչէնին ևէրի
 Անտէ Մէսիհ իլք կէօրիւնտի ,
 Մէրիէմ անըն պազչէպանի
 Զանն խոխապ պաշտը միննէթէ .

ԿԵՐԻՔ Խաչըն Հագ Խանըն
 Կէօրտիւք պուլունմուշ մահալին ,
 Անըն իւստ եան Փիլիսէսին
 Լուսաւորիչ իսմի իլէ .
ԵՍՎԱՆ աշտիբլէրի պութտա
 Խամի իքինձի Գողգոթա ,
 Մախսառւո տուր Միլէթիմիզէ ,
 Մէհրապլէր պէնկզէր միրաթէ .
ՄԻւպարէք Զատովիկին կիւնիւ
 Օլուր պու եէրին տիւեիւնիւ ,
 Զաղլար լութֆ ինամ սույու
 Հէր վադրիժ արզուքէշինէ .

Ժ.

Տէմբա սուրբ Յարութիւն խզէրինէ .

ՍՊՈՐԲ Յարութիւնիւ կէօրմէք կէրէք ,
 Կէօրէնլէրաէ գալմազ եիւրէք .
 Տիւնեայր թէրբ էթմէք կէրէք ,
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .
ՍՊՈՐԲ Յարութիւն բուհանի փաղար ,
 Եէլ էստիքճէ միակլէր գօգար ,
 Քըրիստոսում անտէ կէզէր .
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .

Առաջին Յարութիւն պուճագ պուճագ ,
 Մօմլար եանար գուճագ գուճագ ,
 Եօգ տուր օնճուլայըն օճագ .
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .
 Վիրտիմ գափուտան իշերի ,
 Հասմէ ձանըմ օլտու տիրի ,
 Անտէ սունտում տիլէկիմի .
 Կէլին սիզտէ սունուն պարի .
 Առաջին Յարութիւնուն գուպպէսի ,
 Անտէ տիր Մէսիհին թիւրպէսի .
 Կէլիալ կէօրէն օլուր Մահտեսի ,
 Կէլին սիզտէ օլուն պարի .
 Զիյնէթինէ եօգ տուր սէօզիւմ ,
 Եշիկինէ սիր րտիւմ եիւղիւմ .
 Սուրբ Գերեզման իքի կէօզիւմ ,
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .
 Կիրտիմ Գերեզման պաշընա ,
 Կէօզլէրիմ տօլտու եաշըլա ,
 Հապէր Էթտիմ գարտաշըմա
 Օտա կէլսին կէօրսին պարի .
 Վիթտիմ տուրտում գափուսունա ,
 Հէյրան օլտում եափուսունա ,
 Նասիալ օլսուն հէփիսինէ .
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .
 Կէճէ օլուր կիւնտիւզ կիսպի ,
 Գանտիլէր եանար եըլորզ կիսպի ,
 Տիրէկլէրի եալորզ կիսպի .
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .

Իւքսէք տաղլար ալսագ օլսուն ,
 Ուզուն եօլլար եագըն օլսուն ,
 Նուրի կէօրմէք նասիպ օլսուն .
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .
Թիւրլիւ թիւրլիւ ամպէր գօդար ,
 Նուր թուրֆանտա սէնտէն չըգար ,
 Ճիւմլէ ալէմ սանա պագար .
 Կէլին սիզտէ կէօրիւն պարի .

ԺԱ.

Տէփա սուրբ Յարութիւն խազէրինէ .
 Տէսթան , Սէմայի .

Կիճէ էօյսէմ սուրբ Յարութիւնի
 Գանտիլլէրին եօգ թասվիրի ,
 Կիրտիմ չէվրէ եանըն կէզտիմ ,
 Պու Ճիհանտէ եօգ էրպապի .
Խաս սէնին կէօրտիւք եւրի ,
 Պիրէր կիրտիք հէփ իշէրի ,
 Եօփտիւք մէրմէք սուրբ Մէզարի ,
 Պունտա տրբ եւր կէօք Աահիպի .
Շիւքիւք կէօղիւմ իլէ կէօրտիւմ ,
 Թիւրտպինէ եիւզիւմ սիւրտիմ ,
 Ալլէյուպ այտղա տուրտում ,
 Պագմաղա եթտիմ հիճապի .

Գլոր տէօթմ գանտիլ միւտէմ եանար ,
Օն եէտի տէ միյանտէ վար .
Գափունունուն իւսմինտէ տիր
Լուսաւորիցն թասվիրի .

Խշ Միլէթ թափօր տէօնէր
Մէզարտէն օլուակ միւնէվլէր ,
Հիսապորդ գանտիլէր եանար ,
Բուհանի շաղլըգ նիշանի .
Փիւնպէթի չօգ եիւձէ ուլու ,
Իջնտէ Բուհանի տօլու ,
Ճիւմլէմիզ իսանըն գուլու ,
Իջնտէ վար պիր գաչ ճապի .
Զիյնէթլի տիր ճիւմլէ եէրի ,
Իջնտէ Նապիլէր վարի ,
Կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ սուրբ եէրի
Օլտէմ չէքտիմ իճիյնապի .

ԺԲ. •

Սուրբ Գողգոթա խզերինէ .

Սուրբ Գողգոթա վեր հեյտեթի
Միւտեմ ագար հայաթ ապի ,
Անէ տէնտի Պէթի ուլլահ ,
Հագ Մէսիհին գուրապան եէրի :
Սուրբ Գողգոթա Խաչըն եէրի ,
Պունտէն ճօշտու Հագ քէրէմի ,
Ղունկիանոս օլ ամանըն
Զէշմէ նուրի թէզ աջլտի .
Պունտէ իւրեան օլտի Մէսիհ .
Ազիզ գտնըն տէօքտիւ սահիհ .
Հագգա էթտի իւրսէր ուտա ,
Ճէհէննէմի էթտի ֆէթիհ .

Եաւ հագ սահիպ միւրվեթքեանի ,
Ա'ֆ էլժ պէնիմ կիւնահիմի .
ՕԼ միւպարէք ագան գանլէր
Ազատ էյլէսին ճանիմի .

ԺԴ.

Սուրբ Խաչեցովիան խոցէրինէ .

Փէլամուլլահ ձէսէտիյլէ
Կիւնահըմըզ հասէ պիյլէ ,
Խաշա շրգտը բատէթիյլէ
Վալիտէսի հուզուրինտէ .
Հվիլէ Խաջը կէօմիւրտիւլէր
Խւզէրինէ եամթըրտիլէր ,
Էլ այաղըն մըխլատիլէր
Վալիտէսի հուզուրինտէ .
Եհք էվլատը Խաշտան պագար
Գանը սէլլէր կիսլի ագար ,
Կիւնահըմըմ շիրքին՝ երգար
Վալիտէսի հուզուրինտէ .
Ոաաթ տօգուզ ձումա կիւնի
Զաղըրարագ Փէտէրինի ,
Թէսլիմ էլժտի նուր Բուհանի
Վալիտէսի հուզուրինտէ .

Ճ.Դ.

Սուրբ Յակոբ իւզէրինէ :

Սուրբ Յակոբ սլիք վանք տըր ուլու ,
Ճիւմլէմիդ տէ անըն գուլու ,
Կէլիւալ միւրատ ալան տօլու ,
Սիզտէ կէլիւալ ալուն պարի .

Սուրբ Յակոբ սլիք ալայ պաշի
Կէօրէնլէր տէօքէրիէր եաշխ .
Սուրբ Յօհաննէս էօզ գարատաշխ
Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի .

Սուրբ Յակոբ սլիք ալթուն օինի ,
Եահլէր եափմը եափուսինի ,
Կէօրտիւմ շաշողմ գափուսինի
Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ սլիք ալթուն ֆէննէր ,
Տիրէք կիպի մումլար եանար ,
Հէփ մաթլուափին անա սունար ,
Սիզտէ կէլիւալ սունուն պարի :

Սուրբ Յակոբաւն սլատկերէրի
Զօգ կիւզէլ տիր ըրէնկլէրի
Զինիտէն տիր տիրէքլէրի .
Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբայ կէլմէք հիւննէր .
Կիւնահ աթէշլէրի սէօննէր .
Վարդապետլէր թափօր տէօննէր ,
Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Առաջը Յակոբուն ազիզ պաշխ ,

Էօրթիւլէրի Հիւատ գումաշխ .

Ճանա հայաթ վերիր աշխ ,

Սիզուէ կէլիւալ եէյին պարի

Առաջը Յակոբուն հէփ եափլալ ,

Զիչէքլի սէտէֆ տիր գափըսը ,

Արոմա կիւմիւշ տիւր էօրթիւսիւ ,

Սիզուէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Առաջը Յակոբ թախտ տըր նուրանի ,

Սէվէրլէր գատրին պիլէնի ,

Եիկիրմի պէշ տիր խորանի ,

Սիզուէ կէլիւալ կէօրիւն պարի .

Թիւրլիւ թիւրլիւ տիւր նամէլէր ,

Շաղ օլուր անի կէօրէնլէր ,

Հասրէթ չէքէր կէօրմէյէնլէր ,

Սիզուէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Աստուածածին պիրաղ եիրագ ,

Նէրտիվանի գըրդ պիր այագ ,

Շիֆայէթ գըր պիզէ տէ պագ ,

Սիզուէ կէլիւալ տէյին պարի .

ԺԵ.

Տէֆա սուրբ Յակոբ խազէրինէ .

Ամոն իւ շիւքիւր օլսուն

Հագ կէր տիկեարէ ,

Նաղար գըւտըմ օլ ազիզ

Մար Եագուպէ .

Պուս Էթտիմ թիւրապէ

սէրիմ եիւզ եէրտէ ,

Անտէ ալէֆլէնտի

աշգըմ աթէշի :

Հասրէթիմէ էրտիմ

միւրատըմ ալտըմ ,

Մէվլա գըսմէթ էթտի

պապինէ կէլտիմ .

Տէրունիմաէ նիհան

իւմմանէ տալտըմ

Կէօզլէրիմտէն տէօքտիւմ

գան իլէ եաշի :

Կիւնահքեարէ նասիալ

իյլէտի Խիւտա ,

Տէրկեահինտէն լիթմէտի

պէնի Ճիւտա .

Կիրտիմ օթազինէ-

էրտիմ միւրատա ,

Ճէննէթ մէքեանի

Մար Եագուպին մէզարի :

Ճիւմլէ ալէմին

հասրէթի չօդ պունէ ,

Անձագ նայիլ օլուր

քիչ սըտ իլէ .

Զէր ու սիմ տէկիլ

փահասը ինսանէ ,

Լութք Պարի իտէր
գըսմէթ միւրովէթի :

Երկրումի պէշ
մէհրապտէ նամազը ,
Գրլընըրը սուրբ
Պատարագլէ նիյազը ,
Զիյնէթի փառ
վէ սէլաթին մէոքեանը ,
Հէյրան օլուր
կէօրէնլէրի տիւ չէշի :

Ժ. 2.

Տէֆա սուրբ Յակոբ իւղէրինէ :

Սուրբ Յակոբ պիր ամժոռ ուլու ,
Ճիւմլէ միզ տիր անըն գուլու ,
Կէլիւալ միւրատ ալան տօլու ,
Սիզտէ կէլիւալ ալըն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր գամէր փարլար ,
Քէպիր քէպիր մումշար եանար ,
Էլվան էլվան ձէմի թաշլար ,
Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ պիր շէմա նուրանի ,
Գալսինտէ աշրդ օլանի ,
Փիւր նուր իտէր լութքու պարի ,
Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ օն իքիլէրտէն ,
 Խլք գան տէօքէն Հէրովդէստէն
 Յիսուսուն պատէօին իշէն ,
 Սիզտէ կէլիւալ կէօրին պարի :

Սուրբ Յակոբուն ազիզ սէրի ,
 Տէֆն օլտուղի եէր սօմաքի ,
 Գափուլարը սէտէֆ իշի ,
 Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբ սիր թախմթ ըռւհանի
 Մէսրուր իտէր զիյնէթլէրի ,
 Եիկիրմի պէշ տիր խորանի .
 Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

Սուրբ Յակոբայ արզու իտէն
 Խէվժի իթմէսին մէշագգախմտէն ,
 Քի իւ ճռէթ ալսըն Պարիտէն .
 Սիզտէ կէլիւալ կէօրիւն պարի :

ԺԷ .

Տէֆա սուրբ Յակոբ խազէրինէ .
 Տէսթան , Տիւխանի :

Փիւսէր իքէն չէքէր իտիմ
 եաւ Մար Եադուալ հասրէթին ,
 Շիւքիւր կէօրտիւմ սուրբ մէղարին ,
 սէյր էյլէտիմ զիյնէթին :

Զիշնեթինէ կեօղ գամաշուր ,
 Հագ նաղարտէն սագլասըն ,
 Աղլէ ֆիքրէ հիչ սէզըշմաղ ,
 Թասվիրի եօդ ալէթին .
 Ալէթի զէր իւ տիւրտէն տիր ,
 Լալի կէվչերտէն քեանի ,
 Մուէզզին միւտէրիսի չօդ ,
 Խուապ խուէրլէր խըզմէթի .
 Խըզմէթի զայէթտէն չօդ տըր ,
 իտէնի Հագգ սագլասըն ,
 Կէօրէնլէր շաղ մէսրուր օլուր ,
 չօդ տըր Հագգըն հիքմէթի .

ԺԲ.

Տէփա սուրբ Յակոբ խզերինէ .

Ճիւմլէ ալէմ հասրէթ չէքէր
 Մար Եագուպուն եէրինէ ,
 Նիճէ Հիւնքեար նիճէ Պէյլէր
 եէթմէտիլէր սըրբինէ ,
 Տիւ իլէ մէտհի օլունմաղ ,
 Նիճէ էթսէմ մէտհինի ,
 Պու շիրիմէ կիւշ էյլէյուտ ,
 մութլու կէլլաղ կէօրէնէ .
 Կէօրէնլէր տօղըու սէօյլէսին
 սէօղիւմտէ վա՞ր մը իփլաֆ ,

Նաս իշխնուեն պիր տախի եօդ ,
 շիւքիւր պիզէ վէրէնէ ,
Սիմ իւղէրի չօդ ատէմ վար ,
 շէյթան եօլուն պաղամը ,
 Աէլիւայ զիյարէթին էթմէզ ,
 թափմը որբ սիմ զէրինէ .

ԺԹ .

Սորբ Ծնոռնդ խզերինէ .

Երփֆ Մէվլուտի կէօրէնլէր
 էրէր քիւլիւ միւրատէ ,
 Սաֆ տէրունլէ Զիարէթմէին
 Եթիշտիրիր փիւր լութֆէ .

Այս տողուտան կելտի իւչ Շահ
Օ՞ իրի պին նէ ֆէրլէ ,
Վէ գըլավուզ օլան եըլտրզ
Կէլիւպ առւրատու պուրատա :

Ջէր ու զէմիյն Հիւնքեարինէ ,
Շահլէր սէճտէ գըլտրլէր ,
Ալժուն պուխուր վէ ասրլպէնտ
Ազիմ փէշկէշ սունտուլէր :

Միւշբրէֆ տիր ազիդ Մսուր
Պու Ստապինին Խախմթ քիւրսի ,
Ելլի մէրմէր տիրէք իւսմիւ
Մէլախմին տիր Քիլիսէսի :

Նուր էվլատը գուճազընտէ
Վալիսէ կոյս Ուլժանըն ,
Կիւն տօղուշու անէ մէնէնտ .
Քրիստոս կիւնէշ փիւր լութքըն :

Օրօր օրօր Ցիսուս ույուր
Օլ մահալին եւ միքտէ ,
Զէր ու զէմիյն շազյըզնը
Ինամ իտէր պիզլէրէ :

Ֆանք ՚ի բարձունս սէ մայէ
Վէ Օրհնութիւն ինսանէ ,
Մէլախիքլէր պախշ էտէրլէր
Զօպանլէրին եւ տիյլէ :

Փէտէրուլահ ազիդ Ցովսէ փ
Վէ վաղիսէ Մարիամ .
Մազարէ անլէրէ մէսքեան ,
Գըրդ կիւն սագլարլէր միւտտամ :

ՎԵ պատէհու շրջրադ անտէն
 Յիսուս Փրկիչ գուճագատէ ,
 Պիր շիֆթ գումրու վե կիւվերձին
 Սունարլէր սուրբ տաճարէ .

—*—*—*—*

ի .

Տէֆա սուրբ Մնունիդ խազերինէ .

Ծնունդ քիւշիւք պիր շէհիր տիր ,
 Մէսիհին տօղտուղու եէր տիր ,
 Ինաանլէրին հէփ հասրէթի
 Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Յիսուս Քրիստոս անտէ տօղտու ,
 Խւ գատիշահ կէլիադ կէօրտիւ ,
 Ազիմ փէշկէշէր վէրիլոի .
 Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Եշիկի տիր սիւտ մէրմէրտէն .
 Պէշիկի լալ իւ կէվհէրտէն ,
 Էօրթիւսի Հինտ ու Եէմէնտէն .
 Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Փատիշահլէր Հինտ Եէմէնտէ
 Կէօրտիւլէր պիր ելլտրզ կէօքտէ ,
 Տէտիլէր նուր տօղմուշ եէրտէ .
 Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին .
Եըլտրզ իջրէ պիր վալիտէ ,
 Նուր էվլատը գուճաղինտէ ,

Եօլա շրգտըլար անխոէ ,

Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին :

Երովդէսէ տախիլ օլուալ ,

Նէրտէ տօղտու տէյու սօրուալ ,

Սօնկրա ելքարդ իլէ պուլուալ ,

Կէօրտիւմ մէվլուտ Մսուր եէրին :

Առւրբ Ծնունդա եէրիշտիլէր ,

Իւչ Փատիշահ պիլր կէլտիլէր ,

Պաղտասարլէ՛ Մելքոն , Գասաղար ,

Հուզուրէ պաշ էնտիրտիլէր :

Իւչ թիւրլիւ փէշկէշ վէրտիլէր ,

Ալլթուն պուհուր ասըւպէնտլէր ,

Տէօնիւալ անտէն շաղ կիմթտիլէր ,

Սուրբ Ծնունդու վաղ էթտիլէր :

Աէ սասմէ քի Քրիստոս տօղտու ,

Իւսմիւնէ նուր սայպան օլուու ,

Հրեշտակլար կէօքտէն էնտի ,

Փառք ՚ի բարձունս անտէ տէտին :

Հէփ չօպանլար իշմթտիլէր ,

Պու նէ՞ սէտա տըր տէտիլէր ,

Գուզու փէշկէշ կէթմիրտիլէր ,

Սէճտէ գըլուալ շիւքր էթտիլէր :

Մէրիէմ Յովսէ փիլէ պէրապէր

Պիր Մաղարայէ կիրտիլէր ,

Քառասունքու սագլատիլէր ,

Ինսան եիւզիւ կէօրմէտիլէր :

Քառասունքու պիմթիրտիլէր ,

Պիր չիֆիթ կիւ վէրձին ալտըլէր ,

Սուրբ Տաճարա կէօմիւրտիւլէր ,

Միւճիւզաթլէր չօդ կէօրտիւլէր :

Աէրիէմ անէ վալիտէսի ,

Գուճաղընտէ տիր տանէսի ,

Կէօք իքէն քէնտի հանէսի ,

Շիմտի Մսուր տիր լանէսի .

Ծնունդտա վար էլլի տիրէք

Հէր պիրի պիր թիւրլիւ ըրէնկ ,

Անտէ գապուլ օլուր տիլէկ ,

Կէօրտիւմ մէ վլուտ Մսուր եէրին .

Իլլ.

Քրիստոսն ազիզ Տնօրեութիւնն իւզէրինէ .

Եարատան Հագ նազար էթտի ,

Հազրէթի Ատէմի վար էթտի ,

Վէ էմրի նութգ Պապանիյլէ

Ճէմի տիւնեա թէքմիլ օլուռ .

Եարատըլմըշ նէպատէթի

Հագգ ինաանա թէսլիմ էթտի ,

Գէզա ձէմի վարլոդլէրի

Թաաղիմլէրլէ անէ վէրտի .

Յագաթ անէ թէնպիհ էթտի ,

Պու սէճէրտէն եէմէ տէտի ,

Սատագաթլէ կէր գալըրսէն

Միւտայիմ սէն եաշա տէտի .

Խմորի խայըն իպլիս շէյթան

Ղայէթ իֆրամթ գըսդանձլըդտան՝

Պունա թահմիլ էտէմէյիւպ

ինսանը տուր էթտի Հագտան :

Տիւշման օլտէմ հազրէթի Ատէմ

Գէնտի պիւթիւն շէօհրէթինտէն ,

Եկոիր օլտու կիրտի զէմէ ,

Վէ իպլիսին թահմթ հիւքմինէ :

Գարզ օլունտու անտէն սօնկրա

Գի թէն ալա Մէտիհ մէվլա ,

Սէֆիլ ինտան թապիէթինի

Եսիրլիգտէն գուրթարմաղա :

Խը էվլէլ Առւսա փէյղամպէր

Պու Հագգա եագտը քէլիմլէր ,

Գէղա Դանիիէլ վէ Եսայի

Վէ հէմ տախի հէփ Նէպիլէր :

Նէպիլէրին հէփ քէլամը

Գի օլունուր գըրաաթը ,

Մեսիեանըն տօղտճաղը ,

Շիմտի օլտու թէքմիլաթը :

Մարիամըն իւք վէթանը

Նազարէթ տիր շիրին շէհրի ,

Գէմալիյէթէ լաթիփ աղիղ

Վէ փիւր զիյապիլ լութֆու Պարի :

Մէլէք իրսալ Հագտան օլտու

Վէ միւժտէյի անէ սունտու .

Տէտի շազ օլ եան միւֆէրրիհ :

Եան միւմթէլի հիւսնիւ քիւլլիւ :

Ճեղապ էթտի Մէրիէմ անէ ,
 Պիլմէմ տէտի պէն տահա էր
 Վէ նէ վագըթ քի ֆէհմ էթտի ,
 Քէլամուլլահ էնտի անէ .

Կէօբտէ երտրզ իզհար օլտու ,
 Մոկ շէհրինէ մալիւմ օլտու ,
 Կիւն տօղուշու թարաֆընտէն
 Իւչ ալիմլէր բահի օլտու .

Զօդ ձէմիէթլէ կէլտիլէր ,
 Երտրզզ նըշան թութտուլէր ,
 Հասրէթլէրնէ գավուշտուլէր ,
 Ազիմ փէշկէշ տէ սունոտուլէր .

Միւրատլէրնէ քի էրտիլէր ,
 Սէճտէ գրլուպ շիւքը էթտիլէր .
 Միզտէ միւրատ ալասընրզ ,
 Մէվլուտ եէրին կէօրէսինիզ .

իթ .

Սուրբ Աստուածածին խզէրինէ .

Վ ալիտէ Սուլթանըն շիրին կիւշ իտին ,
 Միւտէմ զինտէ կիւշի Մարիամ անէնին ,
 Ճիհանէ կէլմէմիշ պէջլէ պիր վէլի ,
 Մէլէքտէ եօդ էշի Մարիամ անէնին .
 Յազիլէթլէ տօղտու ասրի դաթի ,
 Ալէմէ եէթիշիւր չոգ միւճիզաթի ,

Մէվլայէ խուալ կէչէր հէփ շէֆաամի ,

Պիր տախի եօդ էշի Մարիամ անէնին :

Տէրունինտէ հիշ սէրբէշիք կէօրմէտի ,

Նամաղին սատրինտէ դաշրա սալմատի ,

Քեազիպ սէօզիւ տիհանինէ ալմատի ,

Միւմինլիքտէ էշի Մարիամ անէնին .

Աէրունի տէր Խիւտա տիւնեայի տիւզտի ,

Չար նէպի Խնձիլտէ մանարն եազտի ,

Օթուզ իւչ երւ ֆանի ձիհանտէ կէզտի ,

Ալժմըշ իւչ երւ եաշի Մարիամ անէնին .

Կազմը գըւ սէն պիզէ եա պիբիր անէ ,

Սէն միւպարէքսին նիսվանլէր իշինտէ ,

Եժա'աթ էյլէ Մէսիհ էվլատընէ ,

Մէճտէ գըւան իշխն ազիզ Թիւրայէնէ .

Ի՞՞ .

Տէֆա սուրբ Աստուածածին խզերինէ .

Աստուածածին կոյս մարիամ ,

Սէնսին էֆէնսիմ տօղուրան ,

Կիւնահքեարլէրի գայրան ,

Աստուածածին կոյս Մարիամ .

Աւազանտան արդար տօղտում ,

Կիւնահ իշինտէ զարդ օլտում ,

Պէն տէրմանի սէնտէն պուլտում ,

Աստուածածին կոյս Մարիամ .

Հաստէ տիւշտիւմ ինկլէր ճանըմ ,
 Եա նիծէ օլուր պէնիմ հալըմ .
 Ղայէթ նաչար օլմուշ օլտում ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ .
Աղլայայրմ կիւլմէե էյիմ ,
 Կէօղիւմ եաշըն սիլմէե էյիմ ,
 Սանա մալիւմ էյլէե էյիմ ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ .
Կէօղիւմտէն գանը եաշ ագար ,
 Ճիւմլէ ալէմ սանս պատար
 Սէն տիլէրաէն պիզէ եէթէր ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ .
Գուրապան օլայրմ պէն սանա ,
 Նաղմը էյլէ պագ գուլունա ,
 Տիլէ Փատիշահ օղլունա ,
 Աստուածածին կոյս Մարիամ .

ի՞ .

Տէֆաս սուրբ Աստուածածին խզելինէ :

Տէսթան , Վարսախ խօշմա :

| Ապօթիտա կէօքտէն պիր մէլէք էնտի ,
կէօրտիւ նուր տիտարի Մէրիէմ անէնին ,
Հագգըն տիհանինտէն սէլամը վէրտի ,
Ալոր ֆէհմ խգրարը Մէրիէմ անէնին :

Իգրարընը ալտը կէօյէ չէքիլտի ,
Մէրիէմին իւսթիւնէ լութֆու սաշըլտը ,
Եէրտէն կէօյէ նուրտան տիրէք տիքիլտի ,
Կէօթիւրտի խապէրի Մէրիէմ անէնին :

Խապէրինի Մէլէք Հագգա կէօթիւրտի ,
Տօգուղ մահ վէ պէշ կիւն մութլու պիթիրտի =
Նուրտան նուր փիւսէրի Տօղտու կէթիրտի ,
Ռուշան օլտու իւրէկի Մէրիէմ անէնին :

Տաղըլտը է քբարի՝ սորտը փիւռէրի ,
Մէսրուր օլտու կիւլտի է օփտի Հագ պարի
Տէսթ փայինէ օխւրտի եիւղ իլէ ոէրի ,
Իսա է մտի չիրի Մէրիէմ անէնին :

Շիրի մէմետէն է մտի՝ եէտի պարինի
Թէսլիմ է թտի Խիւտա ձիւմլէ վարինի ,
Մըսրուտէ է յլէտի խուազէ եէրինի ,
Շէտիտլէնտի շաղը Մէրիէմ անէնին :

Կէօրտէ Մէլայիբլտը շաղ օլտուլէր
Խւչ Հիւնքեարլէր խապէրինի ալտըլէր ,
Եըտրդ իլէ կէլիւպ եէրին պուլտուլէր ,
Հիւնքեարլէր հիւնքեար Մէրիէմ անէնին :

Հիւնքեարլէր իչէրի պիրէր կիրտիլէր ,
Խւշտէ խւչ տիւրլիւ Հագգը կէօրտիւլէր ,
Պիրի պիրինի սօրուալ խապէր վէրտիլէր ,
Մէյր է թտիլէր եէրի Մէրիէմ անէնին :

Եէրինի կէօրտիլէր շու խպնուլլահըն ,
Միւճիզամը չու տուր զանի Ալլահըն ,
Էօփտիւլէր փայի օլ շահլէր Շահըն ,
Կէօրտիւլէր սէթթարը Մէրիէմ անէնին ,

Աէթթարըն մէթտարի իլէ տինտիլէր ,
Փէշիէշլէրին վիրիւալ կիրու տէօնտիւլէր ,
Եօլս տիւշիւալ տիւլտիւլէրէ պինտիլէր ,
Օլտուլէր թիւճճարը Մէրիէմ անէնին :

Պիւճճար կիսի տաղըթտիլէր չիքեարի ,
Հէրբէո արզուլէտի քէնտի շէհիրի ,
Զէքտիլէր տէօրտիւլէր գահջար պէհարի ,
Պիլտիլէր սըրըր Մէրիէմ անէնին :

Սիհան պիր ոըր խոի կելտի ձիհանէ ,
Սէսի կիմտի Հինտիմտանէ Եւմէնէ ,
Հադ տիհանտէն պիր սէս կիմտի տամանէ ,
Եւմտի պիզէ ճարը Մէրիէմ անէնին .

Ճար էմտի Ղաղարա՝ տիրիլմտի Խիւտա ,
Շէյմանըն կիւշնէ տիւշտի պիր սէտա ,
Գէրէմ էմտի պիզէ՝ էմտի իմտատա ,
Պիրտէ եօգ ույարը Մէրիէմ անէնին .

Ույարը եօգ պիրտէ սէօյլէնիր պիր ատ ,
Տամանտէ խպլսլէր իյլէտիլէր տատ ,
Հադ սադարտէն պիզի իյլէտի աղատ .
Կէօրտիւնիւզ հիւնէրի Մէրիէմ անէնին .

Հիւնէրի եւմիշխւր եօխսուլուպայէ ,
Խաս կիմտի կիրտի Յորդանան չայէ ,
Միւճիղաթ իյլէտի ձիւմիլէ տիւնեայէ ,
Չաւտը միւնէվլէրի Մէրիէմ անէնին .

Միւնէվլէրի Մարիամըն շիրի սէօյլէտի ,
Աշդըն տէրեասինի նիհան պօյլատի ,
Լայրդարա Մէվլա գըսմէթ էյլէտի ,
Կէօրտիւլէր ազիզ մէղարի Մէրիէմ անէնին .

Վալիտէ Սուլմանըն շիրին կիւշ խտին ,
Միւտէմ զինտէ կիւշ Մէրիէմ անէնին ,
Հիհանէ կէլմէմիշ պէօյէ պիր վէլլ .
Եւլէտէ եօգ էշ Մէրիէմ անէնին .

Ջազիլէթլէ տօղտու ասրը դամժի ,
Ալէմէ եւմիշխւր ջօգ միւճիղաթի .
Էւլայէ խուապ կէշէր հէփ շէֆաաթի ,
Վիր տախի եօգ էշ Մէրիէմ անէնին .

իԵ•

Սուրբ Յովհաննէս մէլլուտինէ :

Երեփ մէլլուտի Հաննէ ազլողին
լանազիր տիր .

Կէօրմէյէ անի ձիւմիէ Զուարլար
միւնթազիր տիր :

Մէսիհի թէմիս իտէն ազլողին
մէլլուտու պու ,

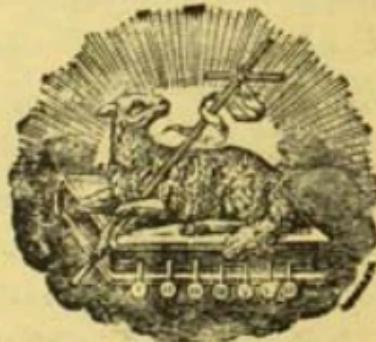
Նէպիլէր սէրի Էնպիտլէրաէ
եէք լէզիր տիր :

Զէր ու զէմինին եարատան
շահլարըն Շահընա ,

Պու տօղան մաստում օլ պիֆէլլթ
Նիւնքեարէ վէզիր տիր :

Իստէ միւրատըն է՞ Տաւուտ օղու
պու Ազլողտէն ,

Գուլունա միւրատ վէրմէք իշխոն
Հագտան նազիր տիր :

իջ.

Սուրբ Երուաստէմ իւզէրինէ ուռ ալէլի :

Արդու իտէն կիտէր գուտսուն եօլունա ,
Գրյար ճանա ըրբզգընտ մալընա ,
Սուրբ Յակոբ տէ գարշու կէլիր գուլունա .
Ապու հոյաթ ճօշուալ չաղլար վէ ագար ,
Կիւնահքեարլէր կիւնահլարըն հէփ եագար ,
Գուտսուատան այրըլան քէնտինի եագար .
Հիւ սէվմէյէն գուտսու վար մի տիւնեատէ ,
Արասան սլիր գուլ պուլունմաղ տլէմտէ ,
Կէօրէնլէր աշգի հագդ լիլ էօկմէտէ .
Ե՛յ վալխտէ Սուլթան րահմ էթ սէն պանա .
Տուան կէչէր շահլէր Շահի օղլունա ,
Նասիպ թէքրար օլամ սուրբ գէրեզմանա .
Ո՞ն գուտսուատան այրըլարըմ աղլէրիմ
Կիձէ կիւնտիւզ տէրունիմի տաղլէրիմ :

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԵՐԱՅ Ս. ՈՒԽՏԱՏԵՂԵԱՅ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Ի Արայ սուրբ Հրեշտակապետի վանուցն Հայոց :

Առեւթ Հրեշտակապետի վանքն մայրապետաց
Աննա քահանայապետի տունն է, եւ առաջի
Բանտն Քրիստոսի : Անդ է Զիթենի Ս. Ծառ
ընդ որ կապեցին զՏէրն մեր : Եկեղեցին վեց խո-
րանօք զարդարեալ է .

1. Աւագ խորան՝ Հրեշտակապետաց .
 2. Սերովլէից } յերկոսին կողմանս
 3. Քերովլէից } Աւագ խորանին :
 4. Սուրբ Հռիփոփմեանց խորանն յաւանդա-
տունն :
 5. Սուրբ Բանտի խորանն ՚ի հիւսիս :
 6. Սուրբ Չարչարանաց խորանն ՚ի գաւիմն :
-

Ի մէջ սուրբ Յարութեան Աշխարհամատրան Տաճար
եղեալ Ռիխտառելիքն :

1. Սուրբ Գողդովայն եւ խորանն եւ պատո-
ւեալ վէմի, որք են այժմ Յունաց :
2. Անդ՝ սուրբ Տարածման տեղին եւ երկու խ-
րանքն՝ Լադինաց :
3. Սուրբ Գողդովայի առաջին գուռն եւ խ-
րանն՝ Լադինաց :

4. Քրիստոսի Փուշ պատկի մատուռն եւ խո-
րանն՝ Յունաց :

5. Սուրբ Լուսաւորչի Եկեղեցին՝ Հայոց . յորում
կան երկու խորանք՝ յանուն սուրբ Լուսաւորչի և
սուրբ Կարապետի :

6. Սուրբ Հեղինէ գշխոյի լուսամուտն՝ Հայոց .

7. Սուրբ Խաչիւտն և խորանն՝ Լադինաց :

8. Քրիստոսի հանդերձից բաժանման մատուռն
և խորանն՝ Հայոց :

9. Ղունկիանոս հարիւրապետի մատուռն և խո-
րանն՝ Յունաց :

10. Քրիստոսի երրորդ Բանտն՝ յորում կան եր-
կու խորանք՝ Յունաց :

11. Սուրբ Պարտէզն և խորանն՝ Լադինաց :

12. Փոքրիկ Եկեղեցին յանուն կուսին՝ Լադինաց .
յորում է և մասն Սեան՝ ընդ որ կապեցին զՔրիս-
տոս :

13. Յարեւելս առաջի Քրիստոսի սուրբ Գերեղ-
մանի փառաւոր Տաճարն՝ Յունաց :

14. Սուրբ կենսատու Գերեղմանն Քրիստոսի՝
Հայոց . Յունաց . Լադինաց . յորում է և :

15. Սուրբ Հրեշտակապետի կանգնած քարն :

16. Փոքրիկ Եկեղեցին և խորանն՝ կից սրբոյ Գե-
ղմանին՝ Ղբբուց :

17. Յովսեփայ արեմալժացւոյ գերեղմանն և
խոքրիկ Եկեղեցին և խորանն՝ Հայոց :

18. Սուրբ Խւղարերից խորանն՝ Հայոց :

19. Առաջածածածնի Ուշամթափման տեղին՝
Հայոց :

20. Աստի սանդղովք ՚ի վեր՝ մեծ վերնատունն Հայոց . յորում կան երկու խորանք . Աւտգ խորանն՝ խաչելութեան , և Երաշխաւոր սուրբ Աստուածածնի խորանն :

21. Սուրբ Պատանատեղին՝ Հայոց , Յունաց , և Հաֆնաց երկրագոգելի միայն :

22. Ադամ նախահօր գերեզմանն , և խորան ՚ի ներբոյ Գողգոթային՝ Յունաց :

23. Աստ է և Մելքիսեդեկ քահանայի գերեզմանն՝ ըստ տւանդութեան :

24. Եւ թագաւորաց գերեզմանիքն՝ առ որմուտաձարին Յունաց՝ հանդէպ Պատանատեղւոյն է :

25. Սուրբ Յարութեան արտաքին մեծ դրպատառեալ Սիւնն :

Յարտաքին գաւթի սրբոյ Յարութեան տաճարին է փաքրիկ Եկեղեցին Հայոց յանուն սրբոյ Յովհաննու Աւետարանչի , որ յատուկ Ուխտատեղի է վասն մարմարինեաց Սեան՝ ընդ որ կապէցաւ Փրկիչն մեր : Ունի երիս խորանու . Յովհաննու Աւետարանչի , Հայր Աբրահամու , և սուրբ Զաքարանաց Քրիստոսի :

Աստ է և Եկեղեցին Ղբաւոց , և Հայր Աբրահամու վանքն . Տեառնեղբայր սուրբ Յակովի փաքրիկ Եկեղեցին Յունաց՝ ընդ որ ելանեն ՚ի մեծ վասն իւրեանց :

Ուխտատեղի է մեզ եւ սուրբ Գեորգոյ Եկեղեցին Ղբաւոց , եւ վանքն Ասորւոց՝ որ ըստ ւանդութեան՝ էր տունն Մարկոսի աւետարան

յին, Յերկոսին՝ ի սոսա Պատարագեն մերայինք
մի անգամ՝ ի տարւոջ :

Գոյ եւս Յովակիմայ եւ Աննայի տունն, զօր
այժմ Գաղղիացիք ունին :

Իսկ Պրոպառիկէ աւազանն՝ լքեալ և տմայի
թողեալ է :

Արտաքոյ սրբոյ Երուսաղիմի եղեալ Ուխտատեսիք
և, երեւելի յիշատակաց վայրքն :

1. Առւրբ Փրկչի վանքն մեր, որ էր տուն կայի-
սիայ քահանայապետին : Աստ է Երկրորդ Բանտն
քրիստոսի . աստ ուրացաւ Պետրոս զՏէրն . աստ
և Քրիստոսի սրբոյ Գերեզմանի դրան կափարիչն,
որ է վէճն Աւագ Սեղանոյն :

Վանքս այս՝ բաց՝ ի Տաճարէն, նորոգ կառու-
ցաւ գեղեցիկ և չքնաղ յօրինուածովք՝ ի Թուին
Փրկչին 1849, յերրորդ ամի Պատրիարքութեան
կիրակոսի Արք Եպիսկոպոսի Երուսաղեմացւոյ :
Դաւիթ որբոյ Վանացս է Գերեզմանատուն Պատ-
րիարքաց և Աւագ Լուսարարաց և այլ եւս նշա-
նաւոր կարգաւորաց : Իսկ արտաքոյ վանացս յա-
նեւմաւաս կոյս՝ է Գերեզմանատուն ընդհանուր
քրիստոնէից :

2. Առւրբ Ախօն վերնատունն, ուր էլ Հոգին
ուրբ յԱռաքեալս, է՝ ի ձեռս Տաճկաց : Աստ են
խաւթի մարդարէի եւ Սոլոմոն արքայի գերեզ-
մանքն :

3. Արբու հւոյ Աստուածածնի սրովեւասպաս զի րեղմանն՝ Հայոց և Յունաց, ի մէջ Եկեղեցւոյն է Հայր Յօվելեփայ գերեղմանն՝ ի ձեռս մեր, և Յօվակիմայ և Աննայի գերեղմանքն՝ ի ձեռս Յունաց, Եւ Աւագ խորանն մեր՝ որ է կից յորմն սուրբ Աստուածածնի գերեղմանին. Ասորւոց և Ղրաւոց Պատարագամատոյց խորանքն՝ մեր. և երեք խորանք եւս Յունաց:

4. Արտաքոյ Ս. Աստուածածնի Տաճարին յարեւելս կոյս՝ է այրն, ուր ննջեցին Առաքեալք, եւ տեղին՝ ուր մատնեցաւ Քրիստոս Տէրն մեր եւ է ի ձեռս Լատինայ:

5. Մերձ են աստ եւ Պարտէզն՝ ուր աղօթեաց Թեաց Փրկիչն:

6. Եւ տեղին՝ ուր աղօթեաց Արբուհի կոյն ի ժամու քարկոծման սրբոյն Ստեփաննոսի:

7. Եւ քարկոծման վայրն սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային:

8. Տեառն եղբօր Նահատակութեան տեղին մեր, որում մերձ են՝

9. Մարդարէից գերեղմանքն եւ Աբիսողումարձանն:

10. Աստի ի վայր՝ Աելովամայ աղբիւրն:

11. Աբբայ հորին որոյ յորդութիւնն նշան է բարեբերութեան այնը տարւոյ, եւ պատահի մանգամ ի միջոցի երից կամ չորից ամաց:

12. Ճառներն՝ որ են հին գերեղմանատուն ստորերկրեացք:

13. Սշոցման ծառն Եսայի մարգարեկի, եւ նորին գերեզմանն :
14. Առւրբ Համբարձման լեառն ձիթենեաց, ուր Երկիցս 'ի տարւոջ Պատարագ մատուցանի, 'ի Տնտեսի կիւրակէի և 'ի Համբարձման :
15. Արբայ Ղաղարու գերեզմանն :
16. Քրիստոսի նստեալ տեղին, ուր Մարիամ և Մարթա ընդ առաջ գնացին :
17. Սամփոսնի աղբիւրն :
18. Արիմելեքայ՝ վաթսուն և ութ տարի ննջեալ տեղին :
19. Կողմայի և Դամիանոսի գերեզմանքն, որ է Եկեղեցի Յունաց :
20. Խաչավանքն՝ Յունաց :
21. Փիլիպպոսի Առաքելոյ տղբիւրն՝ Հայոց :
22. Առւրբ Յովհաննու կարապետի ծննդեան տեղին և վանքն՝ Լատինաց. և նորին Անապատն :
23. Առւրբ Եղիայի վանքն՝ Յունաց :
24. Եւ Ռոբերի գերեզմանն՝ Հրեշ :

Բեթլէհէմ քաղաքն, ուր է մեծակառաց եւ խնազարդ Եկեղեցի, եւ 'ի մէջ նորա Ա. Ա. յրն (Հովհաննէ) ուր ծնաւ Քրիստոս Տէրն մեր Փրկիչն աշխարհի. եւ է 'ի ձեռս Հայոց և Յունաց. իսկ Մսուրն՝ որ 'ի նմին այրի՝ այժմ է Լատինացւոց. անդ է եւ Գերեզման նախամօրն Եւայի :

Երեքին վանքն Հայոց՝ Յունաց և Լատինաց. Եկեղեցին մեր որ 'ի նմա՝ զարդարեալ է չորս սեղանութ :

Հսկուաց տեղին՝ իբր կէս ժամ հետի ՚ի թեթ.
Եւհեմէ յարեւելս, ուր ՚ի ծննդեան Քրիստոսի՝ Նը-
րեշտակը երեւեալ, Փառք ՚ի բարձունս ասացին.

Սուրբ Գևորգայ վանքն՝ Յունաց :

Հայր Սափայի վանքն՝ Յունաց :

Ի սուրբ Երուաստիոնէ հետի եղեաչ տեղիքն :

Սուրբ գետն Յօրդանան՝ Երկոտասան ժամ,
Քրիստոսի փորձութեան լեառն և Երիքով վեց
ժամ :

Սուրբ Նազարէթ եւ լեառն Թափօր՝ Երեսուն
ժամ :

Քրիստոսի հաց բազմացուցեալ տեղին և Տի-
բերական ծովն՝ Երեսուն և վեց ժամ :

Յապատէ (Եաֆա) Երկոտասան ժամ. ուր է
սուրբ Նիկողայոսի վանքն՝ Հայոց :

Ուշմէ՛ ինն ժամ. յորում է սուրբ Գևորգայ
վանքն՝ Հայոց :

Գոն թէպէտ և այլ Ուխտատեղիք՝ թէ՛ ՚
ներբա եւ թէ՛ արտաքս սրբոց քաղաքիս Երուսա-
ղեմի, բայց տատ միայն գլխաւորքն և Երեւելիք
յիշեցան, որոց ամենեցուն չնորհիւ՝ տեսութեա-
և Երկրագագութեան, եւ հուսկ յետոյ վերնոյ
Երուսաղեմի, եւ Երկնից արբայութեանն ժառան-
գութեան՝ եւ լուսոյ Երեսացն իւրոց վայելման,
զամենայն հաւատացեալս անուան իւրոց Տէր Յէ-
սուս արժանիս արասցէ. որում փառք և Երկրա-
գութիւն յաւխտեանս, ամէն :

